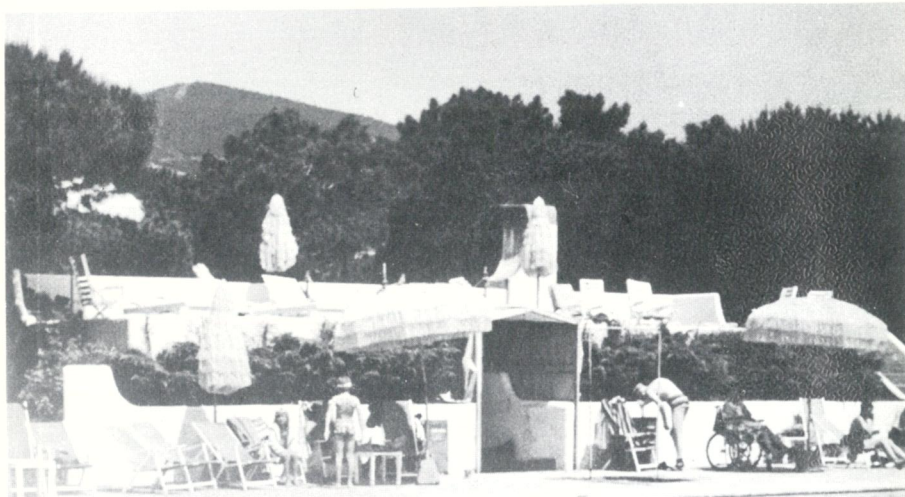

Returadresse:
Norsk Sjakkblad,
Boks 9149 Vaterland,
OSLO 1.

SIEMENSSTOLT 201-ARIE

OPPLØS 7/21
OSLO 1

SJAKKITALIA'80

20. til 27. oktober.
Sjakkklubben JARL innbyr alle sjakkspillere til en vidunderlig turnering i Italia.
Det blir dansk, svensk foruten norsk deltagelse, og turneringen rates i Norges Sjakkforbund.
Det spilles syv runder Monrad med en betenkningstid av 36 trekk på to timer.
Det spilles klassevis, med høye pengepremier i ALLE klasser:
1: D.kr. 2.000,- 2: 1.500,- 3: 1.000,-
Utreise fra Göteborg 20/10, med tilknytningsbillett (SAS) fra Oslo etc.
Hjemreise 27/10, med tilknytningsbillett (SAS).
Påmeldelsesfristen utløper 20. september, men da deltagerantallet er begrenset gjør man klokt i å være tidlig ute for å sikre seg og sin familie en rimelig luksuserie ved Middelhavet.
Brosjyre med utførlige opplysninger ved henvendelse til:
Arnold J. Eikrem, Briskebyveien 48,
Oslo 2, telefon 02/56.79.10.

NORSK SJAKKBLAD

Nr. 5 august 1980

Johan Berg (t.h.) vant årets NM for juniorer. Her gratuleres han av Norges Sjakkforbunds visepresident Johs. R. Kjekken. Samtlige NM-resultater m.m. inne i bladet.

ISSN 0332-9771

NORSK SJAKKBLAD

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. (02) 20 29 33

Redaktør:

Henning Wadd Hermansen

I redaksjonen:

Øystein Brekke
Tor Arne Hauge
Knut Jøran Helmers IM
Svein G. Myreng
Petter Stigar
Dag H. Sødtholt

Medarbeidere:

Ragnar Hoen
Svein Johannessen IM
Svein Harald Johnsen
Raymond D. Keene GM
Johs. R. Kjekken
Per Ofstad
Svein Rishovd
Morten Tefre
Øystein Sande
Nils G. G. van Dijk

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.

Abonnementpris for ikke
medlemmer: kr.50 pr. år.
Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk
Industri a/s, Oslo.

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. 02/20 29 33

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 7050.20.02595

President: Magnus Monsen
Mølledalens 18, 4300 Sandnes
Tlf. 045/79414 (j), 62836 (p)

Medlemsskap i NSF inklude-
rer Norsk Sjakkblad fritt
tilsendt.

Ungdommens Sjakklotteri

Norsk sjakk har i en årrekke arbeidet med å få arrangere et landslotteri. Når myndighetene nå endelig har gitt oss lotteribevilling påhviler det derfor NSF og NSFU et spesielt ansvar. Det kreves av hvert enkelt medlem at hun/han gjør sin innsats.

Lotteriets overskudd vil gå inn i "Ungdommens Sjakkfond". Statuttene for dette står i NSF's siste årsberetning. Som navnet tilsier er formålet i første rekke skole- og ungdomssjakk.

Hvert lodd koster kr. 5 og vi har lov til å selge 100.000 lodd. Gevinstene er norsk originalkunst, oljemalerier og grafikk med sjakkmotiv.

Et foreløpig mål bør være at hvert medlem selger iallefall en loddbok (20 lodd) hver. De beste klubber og selgere vil bli premierte.

For oss som arbeider med sjakken har mangel på penger alltid begrenset vår virke-
trang. Får vi et godt resultat ut av lotteriet vårt vil dette tilføre norsk sjakk betydelige midler.

Når dette leses er trolig loddene distribuert til klubber og skolesjakkinstruktører. Når formannen nå skal fordele lodd til salg regner vi med at du viser deg fra den velvillige siden. Gjør en innsats.

Norges Sjakkforbund

INNHold

LANDSTURNERINGEN 1980.....	3
Kongressen.....	4
Eliteklassen.....	11
Intervju med Norgesmesteren.....	13
Junior A.....	19
Mester.....	23
Ferske ratinglister.....	27
De kommer tilbake.....	28
Lilleputt.....	30
Klasse 1.....	33
Klasse 2.....	34
Klasse 3.....	36
Junior B.....	37
Problemisten.....	39
Det åpne danske jr.m. v/PeSt.....	40
Sjakkens Venner.....	43
OL-kvalifisering v/Ragnar Hoen.....	44
Et "nytt" tårnsluttspill v/Watson....	45
Norges Grand Prix 1979/80.....	50
Ditt Trekk v/Per Ofstad.....	53
Turneringsinformasjon v/D.Sødtholt...	54
Redaksjonen avsluttet søndag 24. august.	

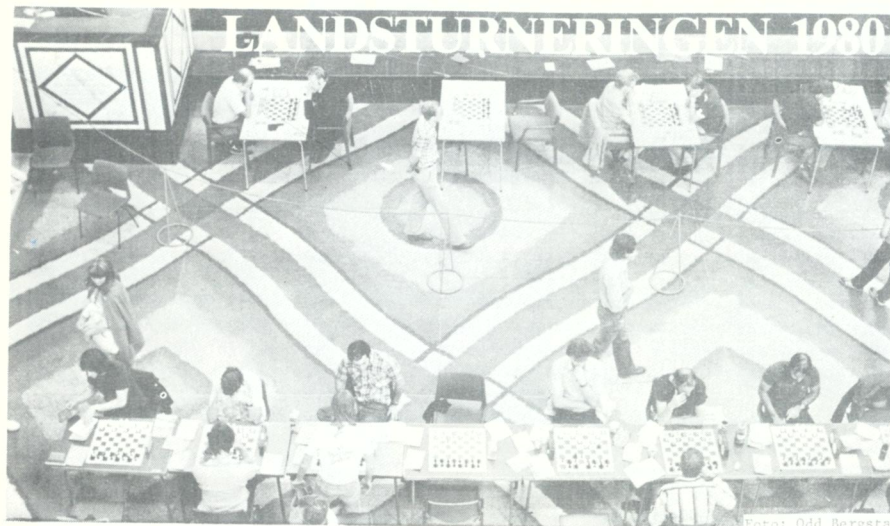

Foto: Odd Berstad

Arrangementet får godkjent karakter. Et solid forhåndsarbeid var lagt ned, hovedsakelig ved "NM-generalen 1980", Tom J. Johansen. Dette førte til at 1. runde bare ble noen få minutter forsinket - registrering og rundoppsett ble usedvanlig effektivt og greit gjennomført. Oslo Schakselskap hadde videre funnet frem til velegnede spillelokaler i Oslo Handelsgymnasium. Selv om deltagerantallet ble høyere enn ventet - 547 spillere - var det god plass over alt (vi var i år ikke vitne til noen nabobrett-rokade).

Avviklingen av kongress og landsturnering gikk programmessig. Sekretariatet var godt betjent med turneringslederne Tom J. Johansen og Widar Fossum, Monradsjef Gunnar Hellem og assistentene Ellen Trolldalen, Leif Bjarne Iversen, Kjell Arne Hanstad, Pål Moe og Ivar Brede Lie. God orden på resultatføring og arkivering av partiskjemaer (i alle fall de fem første runder) var en naturlig følge av dette godt arbeidet av kollegiums innsats. Veggtabellene var store og oversiktlige. Bulletinen er et kapittel for seg. OSS hadde hentet Morten Trolldalen til jobben som sjefsredaktør - et særdeles vellykket trekk. De seks utgaver ga et fantastisk godt resymé av utviklingen i de forskjellige klasser, med en rik partiflora som hovedingrediens. Svært få trykkfeil bidro til å skape inntrykk av at vi hadde med en profesjonell redaksjon å gjøre. Medredaktør-

ene Tormod Fyri og Bo Olsson har da også begge erfaring med denne slags arbeid.

Det er en svært positiv utvikling NM-bulletinen har gjennomgått de senere år. Fra i beste fall å bringe elitepartiene har den blitt svært så folkelig, med utfyllende glimt fra alle nivåer og klasser. Litt miljøskildring og "kosstoff" har man også fått sansen for, og i år merket vi oss spesielt den lystige limerick-dikter Emanuel Morphy. Da Bror Eeg og Arne Andersen tørnet sammen i første runde, var ikke poeten sen:

*En skolesjakk-leder fra Moss
og en amen skolesjakk-boss
de møttes ved brettet
men tok snart til vettet
vi to skal da slett ikke slåss*

Ved direkte forespørsel til herr Knut Bøckman, om hvorvidt han kjente til hvem som skjulte seg bak pseudonymet Emanuel Morphy, fikk vi svaret: "Det skal man ikke se bort fra". OSS-formannen Bøckman gjorde forøvrig en god jobb under NM-uka - ikke minst som pressesjef. Det lyktes ham å besørge artige innslag i flere av radioens publikumsvennlige poster, så som Østlandssendingen, Reiseradioen og Ekko. Videre gjorde fjernsynet opptak og intervju med Norgesmesteren som ble sendt i Kveldsnytt. Alt i alt god dekning i kringkastingen - adskillig dærligere i pressen. Spesielt sviktet etter vår mening de store hovedstads-

I redaksjonen der står Morten ved kopimaskin/ og det blirulletin - så stor og fin/ og alle nikker, alle smiler og de er så gla' for bulletinen vil man gjerne ha/ Og rundt omkring står mange små talenter/ og de venter / for det er gøy hvis redaksjonen prenter/ deres kjempemessige parti med offer i.

aviser, men skylden for dette ligger vel så mye hos sjakkfolket selv som hos avisene.

Premieutdeling og enkel bankett ble holdt i ABC-teatrets velegnede lokaler lørdag kveld 12/7. Rammen omkring dette var stilig, med Daan de Lange ved pianoet begge steder. Et verdig punktum for en hektisk NM-uke.

Vi kunne sluttet her, men vil ikke unnlate å påpeke et par svakheter. Et så stort arrangement som dette kan vanskelig gjennomføres perfekt, men OSS kom tett opp til det fullkomne. Som et tips til senere NM-arrangører vil vi dog nevne noen av deltagernes klagesanger:

- I NSb ifjor påpekte vi selvfølgelig heten at rundene må settes opp i samsvarende turneringssystemet. Spesielt viktig er det at siste runde er riktig satt opp. I år ble vi ikke desto mindre

vitne til en uforståelig parsammensetning i junior A siste runde. En av kandidatene til NM-tittelen fikk en annen motstander enn alle hadde regnet med. Protestene på oppsettet kom for sent, og episodene la utvilsomt en demper på spenningen.

- Kantinen fungerte ikke alltid tilfredsstillende. "Utsolgt" var et alternativ for hyppig benyttet ord, og fløte/melk til kaffen et stort savn for mange.

- Premiene var ikke alle fornøyd med. Klassevinnerne ble det gjort bra stas på, men de som kom tette opp til 1. plassen ble avspist med anonyme og nokså verdiløse tinnbegere. Innkjøpet av premier kunne vært bedre gjennomtenkt.

- Fullstendige resultatlistene ble ikke regnet ut - denne jobben måtte NSb's redaksjon ta seg av.

NSB KONFERANSER KONFERANSER KONFERANSER

Kurant, men langtekkelig

NSFs 59. kongress tok til fredag ettermiddag 4. juli. Nytt av året var at man startet fredag og ikke lørdag, og enkelte trodde nok at oppslutningen første dag ville bli liten. Men hele 77 fremmøtte med stemmerett gjorde alle dystre forhåndstips til skamme. Ideen bak å starte fredag var å gjøre NSFUs årsmøte unna først, så dette var flyttet opp som første punkt på dagsordenen. Widar J. Fossum ble valgt til

dirigent, og gjorde denne jobben bra både fredag og lørdag. Dirigenten hadde det adskillig lettere i år enn ifjor - de store tvistesaker uteble. Men et par saker mot slutten lørdag kveld trakk veldig ut og kunne med hell vært klubbet vekk tidligere. Årsmøtet i NSFU ble satt kl. 18.30 og varte til 22.30. Kongressen fortsatte lørdag fra 10.00-13.00 og fra 15.00-21.15. Alt i alt noe over 13 timer med

forhandlinger, med streng møteledelse kunne man klart seg med 8-9 timer.

Yngve Robertsen, Trondheim etterlyste "reine linjer" i NSFU.

NSFUs medlemstall har i perioden gått kraftig tilbake, fra over 13.000 til under 4000. Ivar Brede Lie, Grane lurte på hvor det var blitt av disse 9000 unge sjakkspillere. Formann Fossum underrettet om at man nå har gått over til å bare regne med BETALENDE medlemmer, og at "papirmedlemmer" var strøket. Brede Lie mente at fjorårs-tallet også var oppgitt som betalende medlemmer, og han skjønte ikke at 8-9000 navn bare kunne manipuleres vekk. - Her er noe som ikke stemmer, mente taleren, som syntes at statens støtte til NSFU hadde gått adskillig mer tilbake enn man kunne ha ventet, og lurte på hvorfor så var skjedd.

Fossum: Medlemstallene er godkjent av statsautorisert revisor. Når det brukes uttrykk som "manipulasjon" bør Brede Lie konkretisere og klargjøre eventuelle beskyldninger.

Yngve Robertsen, Trondhjem: Vi må få så rene linjer i NSFU at ting som dette kan unngås. Det er klart at det synkende medlemstall må se rart ut for statens kontrollorganer.

NSF - NSFU

Ut fra formannens uttalelser til NSb - der Fossum antyder at NSF teoretisk sett kan godkjennes som ungdomsorga-

nisasjon - kom spørsmålet om sammen-slåing opp i år som ifjor. Robertsen påpekte at NSFU idag har nok medlemmer til at en fusjon kan finne sted. Med 6677 spillere under 25 år er det magiske tall på 75% av den totale medlemsmasse i norsk sjakk nådd.

Robertsen/Brede Lie ville ut fra dette ikke være med på å vedta det fremlagte lovforslag som forutsetter at NSFU er en selvstendig organisasjon, men heller arbeide for "enhetslinja" i norsk sjakk. Fossum mente de nye lover måtte vedtas om man ville ha fortsatt støtte til ungdomsarbeidet fra Staten, og etter endel diskusjon ble styrets lovforslag vedtatt med stort flertall.

Erling Fløtten, Kirkenes ville heve kontingenten i NSFU kraftig ut fra denne tankegang: Medlemmene betaler i dag kr 1,- for å være med i NSFU et helt år. En organisasjon som bokstavelig talt setter så liten pris på seg selv, må nødvendigvis bli svak. Ungdom og foreldre rundt omkring setter mer pris på fritidstilbud hvor det koster litt å være med.

Fløtten ville heve kontingenten fra 1 til 10 kroner pr. år.

Øystein Brekke, Brugata var enig i at kontingenten måtte heves, ikke minst for å sikre utgivelse av bladet Førstegraden som på budsjettet sto utgiftsført med kr 0 (m.a.o. ingen utgivelser). Brekke ville dog moderere seg noe og foreslo - med støtte av ungdomslederne C.H.Amundsen og J.Øvergaard, Hedmark - kr 5,- som ny års-kontingent.

Flere talere advarte mot økning av kontingenten:

Robertsen: Da kontingenten gikk opp fra 0 til 1 krone sank medlemstallet fra 13000 til 3500. Hva vil skje hvis den blir satt opp til en tier?

Fløtten: Lever vi i samme århundre i denne salen? 10 kroner er for ingenting å regne idag. Problemet med kontingent er administreringen, innsamlingen av penger som pålegges instruktørene rundt omkring. Selve summen er underordnet.

Bo Olsson, NSFUs ansatte adm.sekr., har ansvaret for medlemsregistreringen i NSFU. Han hadde store betenkeligheter med å øke kontingenten, det er vanskelig nok å kreve inn en krone, mente han. På den annen side ville Olsson gjerne ha en skikkelig økning dersom årsmøtet fant å kunne legge på.

RRA 1 AB Bates

Frank og Alf: - "ingen drikk kan erstatte melk"!

Frank og Alf Hansen - gullguttene i roing - vet hvor viktig det er å bygge formen på et sunt kosthold. Med melk til brødmåltidene utnyttes proteinet i brødet bedre. Melk inneholder dessuten viktige stoffer som vitaminer, kalsium og andre mineraler. Melk er ett av våre mest allsidige sammensatte produkter. Dette er spesielt viktig for enhver idrettsmann som vil holde formen og trene mot nye mål.

Bare naturen kan lage melk.

Avstemming: Ca. 40 stemmer for å øke kontingenten, 22 ville beholde dagens enkroning. Brekkes forslag vedtatt.

Valg

Valgkomiteens formann Johs. Kjeiken meddelte at det hadde vært noe vanskelig å finne en villig arvtager til Widar Fossum. Flere hadde vært forespurt uten resultat. Men komiteen hadde til slutt samlet seg om Fritz Brastein, Skien som stilte seg positiv til å overta roret i NSFU-skuta.

Formann:

Fritz Brastein, Skien

Styremedlemmer:

Odd Christoffersen, Stjernen

Jan Egil Fjeld-Pedersen, Asker

Ellen Trolldalen, Skien

Kjell Arne Hanstad, "Caissa"

Egil Jørgensen, Fredrikstad

Jøran Jansson, Asker

Varamenn:

Sigmund Salamonsen, Sevland

Arne Andersen, Moss

Revisorer:

Meinert Frantzen, OSS

(varamann: Gunnar Hellem, OSS)

Tom J. Johanssen, OSS

(varamann: Rolf W. Tangen, Sarpsb.)

Valgkomité:

Henning Wadd Hermansen, ASKO (f.)

Jens Svenningsen, OSS

Yngve Robertsen, Trondhjems

Styret ser slagkraftig ut. Brastein er pensjonist, ofrer all sin tid på sjakk og er spesielt opptatt av ungdommen. Som sekretær får han med seg Ellen Trolldalen, og herrene Odd Christoffersen/Fjeld Pedersen besørger kontinuiteten i styret. Hanstad er kanskje noe ukjent for mange, men en dyktig administrator som aldri sier nei til å ta et tak for norsk sjakk. Jørgensen/Salamonsen er to av de fremste representanter for grasrota, og begge skulle ha mye å tilføre NSFU. Arne Andersen er et kappittel for seg. Han har vært med i ungdomsarbeidet siden steinalderen, og kan være et nyttig korrektiv når idéene løper løpsk hos de ivrigste. Jøran Jansson ble valgt inn som ungdommens egen talsmann i styret - etter vår mening en klar forsterkning. Bo Olsson fortsetter som adm.sekr., og han og den nyvalgte formannen har arbeidet mye sammen de siste par år. Bl. a. sørget de i fellesskap for en vel-

lykket sommerleir i Skien ifjor, og forholdet mellom de to er etter hva vi forstår det beste.

Jo, det bør bli et fremgangsrikt år for NSFU.

Prisjusteringer

Kongressen vedtok nye priser for medlemskap i forbundet. Nå koster det 60 kroner i året for seniorer i Norges Sjakkforbund, juniorene må betale 30 kroner.

I NSFU har årskontingent gått opp fra 1 til 5 kroner året.

Elo-avgiften ble også forhøyet. Nå koster det 10 kroner pr. snute hvis man ønsker å rate en turnering.

Gullmerket

Norges Sjakkforbunds gullmerke ble i år høyst fortjent tildelt:

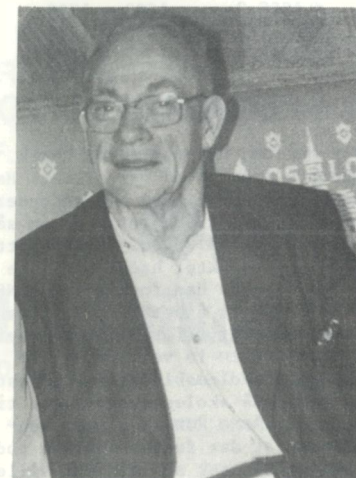
Widar Fossum, OSS

Ragnar Hoen, OSS

Anna-Elisabeth Westerlund

Johan Andreassen, Stjernen

NSB gratulerer.

Arvid Karlsen, Vadsø (bildet) ble en forgrunnsfigur ved NSF's 59. kongress. Han høstet kraftige og langvarige bifall for sin storslåtte gave på kr. 100.000. Pengene skal gå til øket aktivitet blant våre yngste, nærmere bestemt en årlig, landsomfattende tur-

nering i Karlsens navn. Flere kongress- talere hyllet Karlson for hans sanne sjakk- og giverglede. Også i plasseringen av NM 1981 ble Karlson en nøkkelfigur. Kampen om arrangementet sto mellom Vadsø og Kirkenes, men sistnevnte hadde de mest tiltalende losjeringsstilbud og vant tau- trekkingen. Flere delegater ga uttrykk for villrede, man er liksom ikke vant til å kunne fråse i villige NM-organi- satorer.

Bortsett fra denne siste sak var det ingen spesielt kontroversielle spørsmå- lopp på kongressen. Her gjengis de viktigste vedtak og debatter, forøvrig vises til de offisielle referat.

Enda en klasse

Knut Espelund, Lillehammer fikk ifjor innført kl. III i Landsturneringen. I år la han frem et forslag som inkluderte nok en klasse. Mange ventet en bred debatt, men spontan applaus brøt ut da Espelunds forslag raskt ble ved- tatt. NM 1981 vil - for seniorenne - bli spilt etter dette mønster:

MESTER ELITE:	2300 -
MESTER:	2000 - 2299
KLASSE 1:	1800 - 1999
KLASSE 2:	1600 - 1799
KLASSE 3:	1400 - 1599
KLASSE 4:	- 1399

NSB må stabiliseres

Gunnar Hellem, OSS spurte om Norsk Sjakkblads fremtid nå var sikret. Han hadde merket seg at det ble annonsert etter ny redaktør, og lurte på om så- dan var ansatt. Visepresidenten måtte beklage, ny redaktør hadde man ikke fått tak i ennå. Han forklarte at NSF ikke har råd til å betale redaktøren en lønn som står i forhold til arbeid- det. Presidenten la vekt på at man måtte gjøre medlemsbladet mer lønnsomt, bl.a. ved å få skolesjakkspillere til å abonnere. Arne Rørvik, Tempo sup- plerte med at det fantes også en god del skolebibliotek som sikkert ville tegne abonnement. Knut Espelund la vekt på at NSB er viktig for medlemmene rundt i landet. - Hvis problemet bare dreier seg om redaktørens lønn må vi klare å løse dette her idag, sa Espe- lund med klar adresse til øket og øre- merket kontingent.

Ingen form for vedtak ble fattet.

Toppsjakk-politikk

Knut Bøckman, OSS etterlyste en kurs for toppsjakken fremover. Han mente at sentralstyret burde være med å legge opp turneringsaktiviteten for våre toppspillere. - På grunn av en altfor uklar politikk fra ledelsen er det opp- stått en viss frustrasjon blant våre beste, sa taleren.

Fred Ellingsen mente at toppspillerne selv viste liten eller ingen interesse for utspill fra NSF's side. Ut fra dette sørgelige faktum fant han det bedre å satse på juniorene. Bøckman var ikke forundret over at toppspil- lerne ikke svarte på skjemaer. - Men det er forbundets klare oppgave å vir- ke som inspirator for toppsjakkens ut- øvere, sluttet Bøckman.

Etter kongressen har president Monsen tatt initiativ for å få valgt en opp- mann/talsmann for toppspillerne.

Presidentens menn

Sentralstyret 1980/81 ble slik:

President:

Magnus Monsen, Sandnes (gj.v.)

Medlemmer:

Johs. R. Kjekken, ASKO (gj.v.)

Geir Nesheim, Brugata (ny)

Kjell Molteberg, Myrvoll (gj.v.)

Jostein Munkejord, Strømmen (ny)

Alf Øverås, Drammen (ny)

Varamenn:

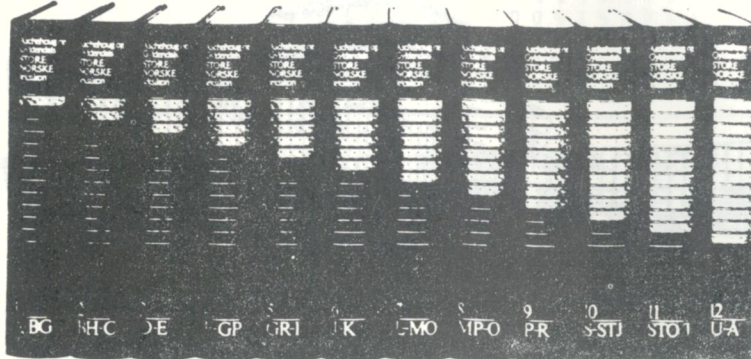
Alf Gudbrandsen, Eiker (gj.v.)

Jan Jacobsen, Falconbridge (ny)

Alf Øverås, Drammen overtar den viktige og krevende jobben som turneringssjef.

Landets to største forlag presenterer nå: Aschehoug og Gyldendals STORE NORSKE leksikon

12 praktfulle bind-fylt av det viktigste av menneskets samlede kunnskap

SEND INN BESTILLINGEN IDAG TIL:

NILS SUND

HARALDSGT. 159
5501 HAUGESUND
TLF. 047-26 060

JA. JEG BESTILLER MED DETTE

Aschehoug og Gyldendals

STORE NORSKE leksikon

12 bind a kr. 337,50. Samlet pris kr. 4050,-.

Jeg ønsker leksikonet innbundet i

sort helbind

NAVN

FØDT / 19

burgunder helbind

ADRESSE

Jeg ønsker å betale bindvis

POSTNUMMER

POSTSTED

Aschehoug og Gyldendals STORE NORSKE leksikon leveres med full prisgaranti i utgivelsestiden, som er fra høsten 1978 til høsten 1980. Det beregnes ikke tillegg for ratebetaling. Fri bytterett for bøker som eventuelt skades under forsendelsen.

Frederikke Kafeteria

Universitetsentret-Blindern, Oslo 3

Åpningstider: kl. 8.00—21.00

Lørdag: kl. 8.30—14.30

Tallerkenretter, middag kl. 13.00—17.30

Smørbrød—kaker—mineralvann—øl

ELITEKLASSEN

1	Sverre Heim, Akademisk	2383	S	1	½	½	1	1	1	½	1	1	7½
2-3	Ole Chr. Moen, OSS	2314	0	V	½	½	1	1	1	½	0	1	5½ 22,25
2-3	Øystein Sande, Volda	2267	½	½	E	0	½	½	1	1	1	½	5½ 22,25
4	Ragnar Hoen, OSS	2377	½	½	1	R	½	½	½	½	½	½	5
5	Thomas Heiberg, Stjernen	2232	0	0	½	½	R	½	0	1	1	1	4½
6	Aleks Semakoff, OSS	2185	0	0	½	½	½	E	½	1	1	0	4 15,50
7	Bjørn Tiller, OSS	2330	0	0	0	½	1	½	H	0	1	1	4 15,00
8	Petter Stigar, Stjernen	2161	½	½	0	½	0	0	1	E	0	½	3 14,50
9	Erling Kristiansen, OSS	2288	0	1	0	½	0	0	0	1	I	½	3 12,50
10	Thor Geir Harestad, Randaberg	2302	0	0	½	½	0	1	0	½	½	M	3 12,25

Bortsett fra den suverene norgesmester og de to som broderlig delte 2. plassen, var det ingen synlige tegn til positive overraskelser i årets eliteklasse. Heiberg kom ikke til Malta som han hadde håpet, Harestad forsvarte ikke sitt ratingtall og havnet helt i bunnen av krysstabellen. Tillers tittelambisjoner punkterte like grundig som referentens sykkelhjul (slitt bakdekk) på vei til første runde. Kort sagt - knuste håp og brystne illusjoner nesten overalt.

Etter Heims spreke start (5½/6) var spenningen over. Den eneste som eventuelt kunne ha holdt følge med Heim var Hoen. Han så seg imidlertid ikke istand til å ta fri fra jobben, og hans uventet bleke innsats må nok sees på bakgrunn av dette. Sine 8 remiser tiltross sikret han seg en plass på OL-laget, heldigvis.

Til Malta reiser også Sande og Moen. Førstnevnte er debutant, men Moen var i ilden allerede i Nice -74. Vi ønsker Lykke Til.

Overveldende sterk var eliteklassen ikke. Ingen av våre IM'er deltok, men det ble likevel spilt mye interessant sjakk. På de følgende sider serveres noen smakebiter.

PeSt

Hvit: Bjørn Tiller, OSS
Svart: Sverre Heim, ASKO

ENGELSK

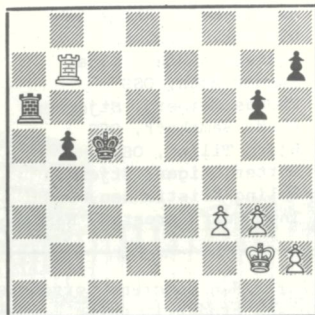
1 c4 e5 2 Sc3 d6 3 d4!? skarpt, vanligere er 3 Sf3 f5 4 d4! 3 - exd4 4 Dxd4 Sc6 5 Dd2! Ser ved første øyeblikk litt merkelig ut, da dronningen sperer for Lc1. Allikevel er nok trekket det objektivt beste, da Lc1 kan utvikles over b2. 5 - Sf6 6 g3 g6 7 Lg2 Lg7 8 b3 0-0 9 Lb2 Te8 10 Td1? (En feil. Naturligere er 10 Sh3 for å hoppe til

d5 via f4. Får hvit gjennomført springermanøvren står han utvilsomt best. Watson angir i "English I" 10 - d5! (Ornsteins idé) som svar på 10 Sh3. Variantene går ut på at svart får bra kompensasjon for bonden. Men Knut J. Helmers har også gjort sine analyser, og vi har sett de mange ark med imponerende varianter. Helmers' konklusjon: 10 Sh3 gir hvit de beste sjanser. Forøvrig skal bemerkes at 10 Sf3 er en solid, men ikke særlig aktiv mulighet. Komm.: PeSt/hwh) 10

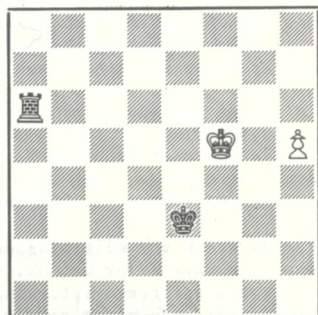
- Se5! (Og det viser seg at hvit har visse vanskeligheter med å fullføre utviklingen av kongefløyen. - PeSt) 11 e4!? Den hvite stillingen blir nå svært "luftig". 11 Sh3? Lxh3 12 Lxh3 Sf3+ kommer naturligvis ikke på tale, men muligens burde hvit ha forsøkt 11 Sf3 selv om svart har det litt vennelige 11 - Lh3! 11 - De7? Et slapt trekk. Langt mer i tråd med stillingens krav virker 11 - a5! med truselen a4. Den hvite stillingen er så dårlig utviklet at 12 c5 a4 neppe kommer på tale. 12 f3! Et godt trekk som stabiliserer hvits sentrum. Alternativene er svakere, f.eks. 12 h3 besvares sterkt med 12 - Sed7 med planen Sc5, og på 12 Sge2 Lh3? 13 0-0 står hvit godt. Langt mer sjarmerende er imidlertid 12 - Lg4! 12 - Le6? På nytt et slapt trekk, som fører svart inn i en vanskelig stilling. Fortsatt ville 12 - a5 med planen a4 utvilsomt vært bedre. 13 Sge2 Lh3?! 14 0-0! Lxg2 15 Kxg2 a5 Endelig! Men nå har mye av kraften i flankefremstøtet forsvunnet, da hvit har fått fullført utviklingen. 16 Sf4 Ambisiøst. Hvit ønsker å forhindre c6 ved å beholde T og D i d-linja. 16 - Sed7! Best. 16 - a4 besvares sterkt med 17 Sfd5! eventuelt fulgt av f4. 17 a3? Innledningen til selvmordet. Trekket

tar sikte på å besvare a4 med b4, men dette vil svekke c4 katastrofalt. For det andre truet jo svart slett ikke a4 nå! Både etter 17 Sfd5 og 17 Tfel vil le hvit ha beholdt fordelene. 17 - Sb6! Med den kraftige truselen 18 - a4! 18 Dd3? Et svært dårlig felt for dronningen, da det jo er åpenbart at svart vil føre Sf6 til e5 for å angripe c4. Hvit ville fortsatt beholdt en liten fordel etter 18 Sfd5 eller 18 a4. 18 - a4 19 b4 c6! Et sterkt trekk som hindrer hvit i avlastningsmanøvrer basert på feltet d5. 20 Tfel? Det ser faktisk ut som om Tiller fullstendig har oversett svarts sterke (og opplagte!) svartrekk! Men stillingen er under alle omstendigheter vanskelig for hvit som også må ta hensyn til undermineringen av e4 ved framstøtet g5-g4. 20 - Sfd7! 21 Dxd6 Sxc4 22 Dxd7 Sxb2 23 Dxe7 Txe7 24 Tc1 Td7?! En unøydighet som gir hvit unøydige sjanser. Det nærliggende 24 - g5 pareres med 25 Te2! Sc4 26 Scd5! cxd5 27 Sxd5 fulgt av Txc4 eller Sxe7+. Men 24 - b5 med planen 25 - Sc4 kommer sterkt i betraktning for å unngå den følgende avvikling. 25 Te2 Sc4 26 Sxa4! Txa4 27 Txc4 Txa3 Svart har nå en liten fordel, grunnet sine aktive tårn, bedre bondestilling og den gode løperen. 28 b5? Tapstrekket! Etter 28 e5! ville hvit hatt gode remissjanser. Svart står selvfølgelig noe bedre, men det er slett ikke klart hvordan han skal vinne stillingen uten som i partiet, ved å få en bonde forært! 28 - cxb5 29 Tc8+ Lf8 30 e5 Ta6! Igjen et fint trekk av Heim. Idéen er å plassere tårnet bak fribonden, og samtidig kontrollere hvits springer som er på vei til e6. 31 e6 (Forsøket 31 Tb2 Tb6 (31 - Tc6 32 Tb8 Tc5 33 e6!)) 32 Ta2 synes ikke å gi noe som helst, f.eks. 32 - Kg7 33 Taa8 Le7 og redaksjonen har ikke klart å strikke noe matnett til svarts konge. Til gjengjeld bruker svart bare 4 trekk på å løpe helt inn med b-bonden. - PeSt) 31 - fxe6 32 Sxe6 Tf7 33 Sd8 Et bittert "tilbaketog". Svart truet 33 - Tf6, bemerk svarts 30. trekk! 33 - Te7 34 Txe7 Lxe7 35 Sc6+ (Også 35 Sxb7+ Kf7 gjenoppretter den materielle likevekt, men et blikk på den offside-plasserte springeren og svarts livsfarlige fribonde er nok til å forkaste trekket. - PeSt) 35 - Kf7 36 Sxe7 Kxe7 37 Tc7+ Kd6 38 Txb7 (Hvit holder trolig remis etter 38 Txb7 Kc5 39 Txb7 b4 40 Kf2!,

men svart spiller nok 38 - Tb6! og det skal koste blod å stanse b-bonden. - PeSt) 38 - Kc5!

Hvit er nå ferdig, da svart får tårnet bak den frie b-bonden. 39 Txb7 b4 40 Te7 (40 Tb7 Tb6! og den hvite kongen er for langt unna. - PeSt) 40 - b3 41 Tel Kd4 42 f4 b2 43 Tbl (Svart truet 43 - Tal. - PeSt) 43 - Kc3 44 Kf3 Kc2 45 Tel b1D 46 Txb1 Kxb1 47 Ke4 Kc2 48 g4 Kd2 49 Ke5 Da 49 f5 besvares med 49 - g5! som i partiet, kan hvit forsøke 49 h4, men svart har en studieartet vinst: 49 - Ta4+ 50 Ke5 Ke3 51 f5 Txg4 52 fxg6 Txg6 53 Kf5 Ta6 54 h5

Det ulykkelige faktum for hvit er at hans bonde er en randbonde. Hadde bonden stått på f.eks. g5 ville stillingen vært remis. 54 - Kf3 55 Kg5 Ta5+ 56 Kg6 Kg4 57 h6 Ta6+ 58 Kg7 Kg5 59 h7 Ta7+ 60 Kg8 Kg6 og etter 61 h8D setter svart matt. Etter 61 h8S+ Kf6 får hvit liten glede av sin nye offiser. - PeSt) 49 - Ke3 50 f5 g5 51 f6 Ta5+ 52 Ke6 Kf4 53 f7 Ta8 54 h3 Kg3 55 Kf6 Kh4 56 Kg6 Tf8 0-1

Kommentarer etter Helmers i Arbeiderbladet.

Norgesmesteren 1980:

- Jeg er reinspikka amatør

Først ett døgn etter at NM-tittelen var i havn, får NSB grepet fatt i Sverre Heim. I mellomtiden har han vært opptatt med å motta talløse gratulasjoner, gi intervjuer (bl.a. i TV - Kveldsnytt) og - ikke minst - han har slått Erling Kristiansen i niende og siste runde. Dermed er den mest overlegne NM-triumf siden 1959 - da Svein Johannessen tok 8 av 9 og nestemann hadde 5½ - et faktum.

Mesteren anno 1980 virker oppriktig overrasket og glad:

- Det var fantastisk moro. Jeg hadde aldri drømt om å bli norsk mester.

- Men du har gjort det ganske bra den senere tid?

- Jo, kanskje. Men jeg har aldri hatt særlig over 50 prosent score i Eliteklassen. Dessuten er jeg jo amatør, spiller bare for moro skyld.

- Så du satset ikke hardt på sjakk f.eks. i studietiden, slik mange gjør?

- Nei, jeg passet meg godt for ikke å bli en såkalt "sjakkstud", og lot alltid studiene komme i første rekke - helt fra gymmastiden. Noen valgsituasjon har aldri foreligget for meg, sjakken var hele tiden en hobby. Men, selvfølgelig, det var en hobby som tok svært mye av fritiden min.

- Når og hvordan begynte du å spille?

- Turneringssjakk begynte jeg med som 13-åring, i 1965. Foranledningen var en sløydtime! Læreren og jeg spilte et parti i en skoletime. Jeg tapte klart, men han syntes jeg skulle komme til klubben og slik ble det. Det tok ikke lang tid før jeg var helt "frelst", og første året jeg var med vant jeg klasse II i Tromsø Sjakklubb. Men jeg slet hardt og seieren satt langt inne.

- Du er Nord-Norsk mester også?

- Ja, jeg var med i NNM to ganger. I første forsøk ble jeg nr. 2, men i 1969 vant jeg klart. Dette siste var forresten et godt besatt mesterskap, og spillere som Gunnar Johnsen, Frans Larsen og Sigurd Svedenborg kom bak i køen. Det var vel bare Paul Svedenborg av de beste som manglet den gangen.

- Hvilket NM-parti var ditt beste?

- Trolig det mot Heiberg. Partiet mot Harestad er OK fra min side, men ikke noe godt parti. Sluttspillet mot Tiller er jeg fornøyd med. Forresten er det visst ikke alltid publikum setter

pris på det beste. Ta for eksempel årets finale i NM for lag. Der var jeg mest fornøyd med partiet mot Stein Jensen, men folk la bare merke til offerpartiet mot Øgaard. Folk vil ha blodige oppgjør og går dessverre ofte glipp av de egentlig fineste prestasjoner. La oss sammenligne med boksing som jeg tror kan være en fin sport når den drives riktig: Publikum er bare ute for å se knock-out.

- Hva slags spillestil har du?

- Som hvit spiller jeg kanskje litt forsiktig, avventende. Det er ikke nødvendig å spille så skarpt, min erfaring er at sortspilleren som oftest "kommer til meg". Som sort derimot spiller jeg skarper, jeg må "ut og hente ham". Se f.eks. på Polugajevskij, han har noe av dette og spiller svært så skarpt med sort. Men jeg tror han har rett.

- Har du noen klar svakhet?

- Min svakhet er nok overgangen fra åpning til midtspill. Se f.eks. partiet mot Tiller hvor jeg gjør et par svake trekk i denne fasen.

- Etter NM-seieren er du kvalifisert til OL på Malta. Stiller du opp?

- Ja, det kunne vært artig. Men jeg håper det blir et sterkt lag, og jeg foretrekker å spille tredjebord bak Øgaard og Helmers fremfor førstebord.

Med vinnerens og taperens kommentarer

Hvit: Sverre Heim, Akademisk

Svart: Thomas Heiberg, Stjernen

ENGELSK

I en innledningsbemerkning sier Heiberg: "Først et par ord om stillingen før denne runden (den sjette). Heim hadde gått voldsomt ut med fire strake og remis mot Hoen i 5. Undertegnede åpnet svært usikkert, men seieren i 5. runde skapte selvtillit. Seier eller remis mot Heim og OL-plass var absolutt i sikte.

Breddfull av optimisme satte jeg meg til brøttet. Hvordan den psykiske tilstand var etter spillet, - uten en eneste virkelig målsjanse? Svar: 36 - e5.

1 Sf3 c5 2 g3 g6 3 Lg2 Lg7 4 c4 Sc6 5 0-0 Sf6?! Heim ønsket seg dette trekket. Svart vurderte lenge å spille 5 - e6 etterfulgt av 6 - Sge7 (TH). 6 d4! Leder spillet over i Maroczy-systemet (se hvits 17. trekk) hvor svart får en solid, men passiv stilling (TH). 6 - cxd4 7 Sxd4 0-0 8 Sc3 Sxd4 Svart har også for- søkt bondeofferet 8 - d6, som vel imidlertid er mer spekulativt enn godt (SH). 9 Dxd4 d6 10 Dd3 Hvit har en liten, men klar fordel. Han har en svak terreng- overvekt, behersker de hvite feltene i sentrum (særlig d5 er viktig), han har latente trusler mot svarts bønder i a- og b-linjen. Dette vanskeliggjør utvik- lingen av Lc8 og Ta8. Svarts stilling er passiv (SH). 10 - a6 11 Le3 Lf5 Der- som 11 - Sg4, så 12 Ld4 Se5 13 Dd1 Sxc4? 14 Lxg7 Kxg7 15 Dd4+ Se5 16 f4 med of- fisersgevinst (SH). 12 Dd2 Dc7 13 Tac1 Tac8 13 - Dxc4? 14 Sd5 (TH). 14 b3?!

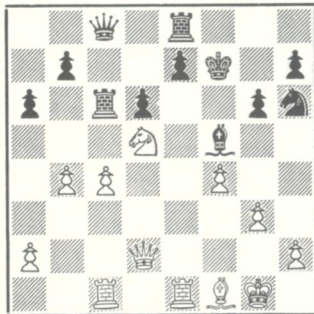
(TH) Hvit har ingen mulighet til forsert å øke sin fordel. Han forsøker derfor bare å beholde sin fordel og forbedre sin stilling litt med hvert trekk, uten å gi svart mulighet til å forflate spillet. Den forserende fortsettelse 14 Lg5 Le6 15 Sd5 Lxd5 16 cad5 Dd7 gir svart langt bedre remissjanser (SH). 14 - Tfe8 15 Tfd1 Db8 16 Lb6 Ld7 Etter 16 - Sd7 17 Ld4 b5 18 Lxg7 Kxg7 19 axb5 axb5 20 Dd4+ kan svart få alvorlige problemer med bonden på b5 (SH). 17 e4 Hvit har klar romfordel, men svart er uten svakheter. Dog, i denne varianten med fian- chetto-løper, har svart bare én bruddmulighet: b7-b5. Med oppstillingen d6, e6 og Le7 må hvit også være oppmerksom på d7-d5 (TH). 17 - Lg4? Forandrer plan (aldri mer!). Løperen SKAL til den lange diagonalen, f.eks. 17 - Le6 18 f4 Sd7 19 Ld4 Lxd4 20 Dxd4 b5 med tilnærmet utligning (TH). 18 f3 Le6 19 Lf1 Overdek- ker b5 for å umuliggjøre et svart bondefremstøt dit (SH). 19 - Sd7 20 Ld4 Lxd4 21 Dxd4 Se5 22 Df2 Tc5? Her mister svart sin sjanse. 22 - b5! 23 axb5 axb5 24 Sxb5 Txc1 25 Txc1 d5! med spill mot hvits svekkede kongestilling som kompens- asjon for bonden. Nå blir svart istedet stille og rolig (og pent!) nedspilt (TH). 23 f4 Sg4 24 Dd4 Dc8 25 b4 Tc6 26 Sd5 Sh6 27 Dd2 f5 Det truet 28 f5, og svart mister tålmodigheten etter det langvarige, passive forsvaret. Bedre var det imidlertid fortsatt å unngå bondesvekkelser, f.eks. 27 - Kg7 (SH). 28 exf5 Lxf5 29 Te1 Kf7

30 a3! Utspekulert. Svart er helt lammet, noe hvit ikke unnlater å påpeke. 30 - Sg8 31 Lg2 Lh3 32 Lf3 Lg4 33 Lh1 Lh3 Svarts alternativ til disse løpertrekk var 1-0 i protokollen (TH). 34 Dd4 Nå truer hvit 35 Dh8 Sf6 36 Txe7+ Txe7 37 Dxf6+ og matt i neste trekk (SH). 34 - Dd8 35 Tcd1 Lc8 36 Td2?! Nå bryter svart sammen under presset fra motstander og klokke, men hvit kunne også ha av- gjort med 36 Se3 Te7 37 c5 Td7 38 Sc4 (TH). Hvit truer tårndobling i e-linjen, hvoretter trusselen Dh8 påny blir aktuell (SH). 36 - e5(?) Dersom 36 - e6, så 37 Sc3 og svarts bonde på d6 er uheldre- delig svekket (diagnose:SH). 37 fxe5 dxe5 38 Txe5 Txe5 39 Dxe5 Sf6 40 Tf2! Lf5 41 Sxf6 1 - 0

På grunn av 41 - Txf6 42 Ld5+ Kg7 43 g4! Lxg4 44 Dxf6+ Dxf6 45 Txf6 Kxf6 46 Lxb7 takket svart pent for partiet (TH).

Kommentarer: Thomas Heiberg (for NSb) og Sverre Heim (lånt - stjålet? - fra Morgenbladet).

Thomas Heiberg

Sverre Heim

Stillingen før 30 a3!

HANA MATSENTER

- stedet hvor
sjakkfolket
fødes -

HANA VEIEN 7
SANDNES

Velkommen til stemning og atmosfære!
Vi vil gjøre alt for at du skal trives hos oss.

Vi har åpent hverdager kl. 11-23.30,
søndager kl. 13-23.30.

THE HIGHLANDER STEAKHOUSE

Bogstadvn. 64
Sentralt på Majorstua

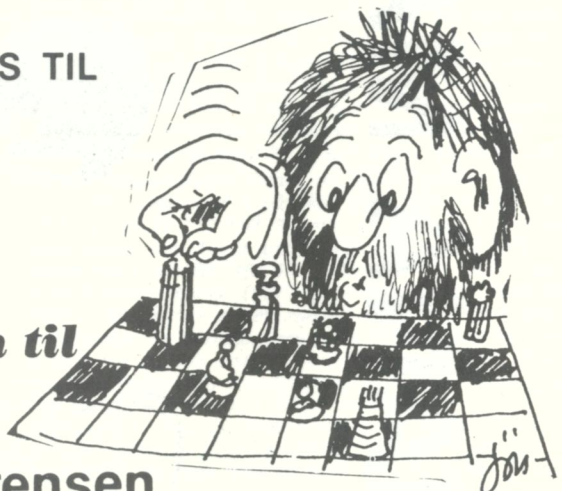
LA OSS MØTES TIL
ET
HÅRFINT
PARTI.....

Velkommen til

Kurt Sørensen

HERREFRISØR

Årvollsenteret - Telefon 21 89 95 - Oslo 5

Heims meritter

Sverre Heim (f.6/10 1951) har flere gode NM-plasseringer å se tilbake på:

1967: 2.plass i junior A (6½/9)
1968: 5.plass Mester reserve (5½)
1969: 3.plass M. Kandidat (5½)
1970: 3.plass M. Kandidat (4/7)
1973: 1.plass M. Kandidat (8 av 9 poeng, annenmann hadde 6½)
1974: 4.plass Mester Elite (4½/9)
1977: 5.plass Mester Elite (6/11)
I årene 1967-70 representerte han Tromsø SK, i 73 og 74 Bergen, i 1977 Tønsberg. Han spilte på 1. bord på Norges lag i student-VM i 1972 og fikk 3½/10 i sterkt selskap. Dette var beste norske score, noe han også fikk i 6-landskampen i Ribe 1973 - 3½/5 på "ungdomsbordet". I 1975 spilte han landskamp mot Sverige med resultat 1-1 mot Kaiszauri. Samme år delte 1.plass på Gausdal med 7 av 9 liksom Rajna, Ungarn, IM Spassov, Bulgaria og E.Kristiansen. To ganger har han deltatt i "Nord-Norsken". I 1968 ble han nr. 2, å poeng foran toeren Dag Svedenborg. Bemerkesverdige er hans poenghøst som klubb-spiller. I sin tid i Bergen var han helt suveren og vant hele 17 partier på rad i mesterklassen, i kamp med folk som Følling, Stensholt, Gundersen m.fl. I ASKO vant han ifjor klubbmesterskapet med 9 av 9 foran Jarl H. Ulrichsen og Tor Kristiansen. Han spilte 1.bord på ASKO-laget som vant NM for lag i 1979.

Ved siden av alt dette er Heim utdannet lege, og arbeider for tiden med et prosjekt innen kreftforskningen.

Sverre Heim i karakteristisk positur. Vår nybakte Norgesmester har mange gode og ingen direkte dårlige resultater.

Hvit: Øystein Sande, Volda

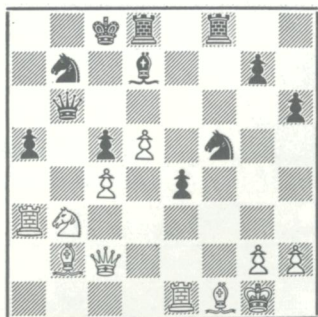
Svart: Bjørn Tillier, OSS

NIMZO-INDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 Lb4 4 e3 c5 5 Ld3 Sc6 6 Sf3 Lxc3+ En av de siste årenes motevarianter. 7 bxc3 d6 8 0-0 e9 9 Dc2(!) Her spilles gjerne 9 e4. Jeg liker ikke å lukke inne Ld3 for tidlig. 9 - De7 10 Sg5 Ld7 En annen forsettelse er 10 - h6 11 Se4 Sxe4 12 Lxe4 0-0 13 dxc5 dxc5 14 Ld5 som gir hvit en sterk "dårlig" løper på d5 med fordel. 11 f4 0-0-0 12 fxe5 dxe5 13 d5 Sa5 14 e4 h6 Fortsatt teori, og omtrent like sjanser. I postsjakkpartiet Sande-Dubin (USSR) skjedde 14 - Lg4! 15 Df2 Lh5 16 Sf3, og flere trekk er foreløpig ikke gjort. 15 Sf3 Se8 16 Df2 b6 Svart ønsker å "mure seg inne" med f6 og d6, og hvit vil da sitte igjen med to dårlige løpere

og en svak bonde på c4! 17 Sd2! Riktig spilleplan. Hvit må "bryte" før svart får konsolidert seg. 17 - Sd6 18 Sb3 Her er det viktig at svart ikke har rullet å spille f6, ellers kunne han ha spilt Saxe4. 18 - Sab7 19 a4 f5 Svart oppgir dermed sin blokade-plan, og går med på å åpne spillet med den risiko at hvits løpere skal komme til sin rett. På det mer naturlige 19 - a5! fryktet han 20 Le3 etterfulgt av et offisersoffer på c5, men dette vil neppe være korrekt etter 20 - Le8! Hvit bør da heller spille på doubling i b-linja og press mot b6. 20 exf5 e4 21 Te1 Df6 22 Lf1 Dxc3? Overser hvits svartrekk. Men det er mulig at hvit allerede står best. 23 Lb2! Naturligvis! På 23 - Dxb3? kan det følge 24 Te3 Db4 25 Lc3 Db3 26 Lxg7 Db4 27 Lc3 Db3 28 Lxh8 Db4 29 Lc3 Db3, og først nå 30

Lel! med dronningmatt! 23 - Db4 24 a5 Sxf5 25 axb6 Dxb6 26 Ta3! Dekker Sb3, og truer en meget ubehagelig tårndobling. 26 - Thf8 27 Dc2 a5 Hva ellers? Kommer bonden til a4, er a-linja inn-til videre plombert.

28 Sxa5! Avgjørende gjennombrudd! 28 -

Sjakkutsalget:

De unge kjøper mest

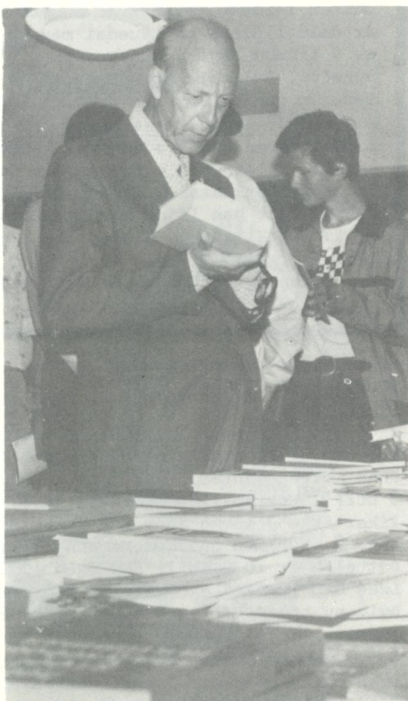
Sjakkutsalget hadde selvfølgelig en stor salgsuke under NM. Utvalget var upåklagelig, med bøker av alle kategorier og på mange ulike språk. Hva kjøper folk?

- Det ser ut til å være stort behov for midtspillteori, sier Arnold J. Eikrem til NSB. - Vi har solgt endel av den kjente serien til Ewse om midtspillet. Men man skal ikke se bort fra at årsaken ligger i at denne serie finnes på dansk.
- Ellers har vel de engelske verkene overtatt mye av markedet?
- Ja, men Batsfords bøker har blitt svært dyre etterhvert, og f.eks. Sportsverlag er absolutt med i kampen om kjøperne. Den fine serien om åpningsteori - hvor russiske stormestere utgjør forfatterkollegiet - er helt ajour, med nyutgaver i 1980.
- Folk foretrekker kanskje den tyske notasjonen?
- Mange litt eldre rynker på nesen over QB2-N3 og dess like, men for de unge ser det ikke ut til å gjøre noe. Jeg har gjort noen av de yngste kundene oppmerksom på notasjonen, men disse bedyrer at det er slett ikke noe problem.

Eikrem kan bekrefte vår mistanke om at de unge kjøper mest. Å skaffe seg teoribøker henger naturligvis sammen med ambisjoner og overskudd til å studere. At leselysten blant norske sjakkspillere jevnt over er i fremgang er hevet over tvil.

Sxa5 29 Teal Sb7? Taper forsert. Med 29 - Kb7 hadde svart utsikter til et lengre liv. 30 Ta8+! Det er dronninga som skal mattes, men det må gjøres riktig! På det nærliggende 30 Ta6? parerer svart med Se3! fulgt av Txf1. 30 - Kc7 31 Le5+ Sfd6 32 T8a6 Db4 33 Tbl! Igjen må det gjøres riktig! På 33 Lc3? følger naturligvis Txf1+! 33 - Tf2(?) Desperasjon i tidsnød og tapt stilling. 33 - Txf1+ og slag på c4 går nå ikke, da Sd6 er bundet. 34 Dxf2 34 Kxf2 holder naturligvis i lange baner, men jeg syntes partifortsettelsen var morsommere. Hvit oppgir mattnettet rundt dronninga, og velger å gå på kongejakt istedet. 34 - Dxb1 35 Lxd6+ Sxd6 36 Dxc5+ Kb7 36 - Kb8 er like håpløst. 37 Ta7+ 1 - 0

Kommentarer: Øystein Sande

Sjakkutsalget bød på noe for enhver smak ved sin NM-stand. Her er det Jens Hesselberg (OSS) som har funnet noe interessant.

JUNIOR A

1 Arild Lauvsnes, Stavanger	2033	+29	+10	+04	-03	=05	=02	+13	+11	+14	7	40,0
.1 Johan Berg, Harstad	2107	+26	=23	+09	=05	+03	=01	+11	+08	=07	7	40,0
3 Jan Haugland, Sandnes	1791	+08	+20	+19	+01	-02	-11	+05	=07	=06	6	41,0
4 Per Otto Solheim, Florø	1829	+34	+15	-01	-11	+33	+19	=12	=06	+17	6	37,0
5 Ove Savareid, Bergen	1886	+38	=25	+15	=02	=01	=24	-03	+12	=08	5½	39,5
6 Oddvar U Voll, OSS	1842	=12	=27	+34	=19	=16	=07	+09	=04	=03	5½	37,5
7 Roar Elseth, OSS	1935	=18	=14	+31	=23	=11	=06	+25	=03	=02	5½	37,5
8 Per Manne, Bergen	2005	-03	+18	-13	+40	+32	+23	+24	-02	=05	5½	36,5
9 Rune Stenvold, Gjøvik	1872	+37	+17	-02	=24	=25	=15	-06	+29	+19	5½	35,0
10 Kjell Arne Mork, Askøy	1829	+35	-01	=28	=33	=20	+21	+16	=14	=15	5½	35,0

11 T K Schølseth Kirkenes 5 12 H Bøhmer OSS 5 13 T Solem Ski 5 14 S Agdestein Asker 5 15 J Jansson Asker 5 16 E Agdestein Asker 5 17 P Olsen Stavanger 5 18 A Nybø Stavanger 5 19 E Høidahl Sarpsborg 4½ 20 B Christiansen Asker 4½ 21 O-R Johnson Bøler 4½ 22 C E Amundsen Elverum 4½ 23 T Brekke Bergen 4 24 G M Skjold Hinna 4 25 Ø Aadnevik Kr sand 4 26 E Austreng Asker 4 27 B Eriksen Florø 4 28 J E Braathen OSS 4 29 G Gudbrandsen Eiker 4 30 E Gausel OSS 4 31 G O Wærslund Hinna 3½ 32 E Brekken Ganddal 3½ 33 G Nævdal Bergen 3½ 34 G A Krohng Vadsø 3½ 35 T Ånstad OSS 3½ 36 J F Rørvik Tempo 3½ 37 K Sjøbrend Elverum 3½ 38 R Gåsemyr Hauge-sund 3 39 G I Henriksen Tempo 2½ 40 J H Polo Fyllingsdalen 1

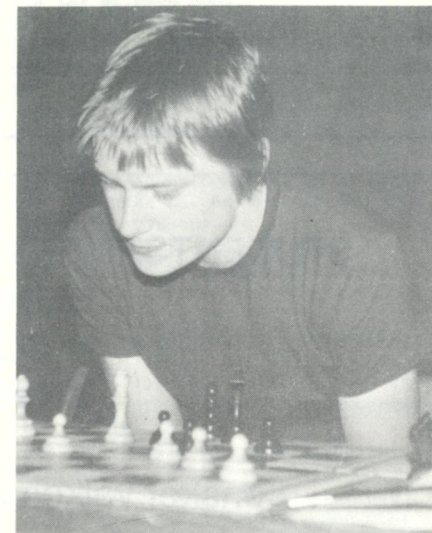
Referat I

I årets junior A var det for første gang satt en ratinggrense ved 1750. Dermed ble det ingen prügelnaber, men en jevn og spennende klasse. De største favorittene var Berg og Lauvsnes, mens det derimot var et dusin outsiders. Berg og Lauvsnes havnet på delt førsteplass, men Berg vant senere stikkampen og ble den første juniornorgesmester i 80-åra. Årets junior-NM viste at det har blitt et generasjonsskifte i klassen. Den største positive overraskelsen var Jan Haugland, som vant lilleputtklassen i 78. Hans oppførsel i en tidsnød viste dog at han er litt vel ærgjerrig. En annen kar må også nevnes, nemlig Simen Agdestein (13). Han er et av Norges største talenter. Av de som hadde høye ambisjoner, men ikke lyktes kan nevnes: Elseth, Manne, Schølseth, undertegnede, Høidahl, Braathen og Gudbrandsen. Feilrundeoppsett i siste runde gjorde sitt til at sinnen kom i kok blant noen spillere, men ellers gikk alt greit arrangementsmessig, og de fleste gikk rundt med et flir om kjeften.

Jøran Jansson.

Referat II

Årets junior-NM var det 30. i rekken, og det ble et jevnt og godt mester-

Flere outsiders kom som vanlig høyt opp i juniororklassen. Her er det Ove Savareid som kjemper til seg 5.plass.

skap. Forhåndsfavorittene var mange, men de fleste holdt en knapp på Roar Elseth og Johan Berg. Sterkest ut gikk imidlertid Jan Haugland med fire strake mot et usedvanlig hardt beite. I 5.runde kom han ut på glattisen mot Berg i en Najdorf og tapte. Heretter overtok Berg ledelsen for godt med Lauvsnes på hjul.

Elverum Trafikkskole

Ester Arnesen

Trysilveien 19 – Elverum
Tlf. (064) 11 543

STUDENTSAMSKIPNADENS VAREHUS

BLINDERN

SOGN

KRINGSJÅ

ønsker velkommen til en handel
Rikt utvalg i dagligvarer og tilbudsvare

Varehusavdelingen

Studentsamskipnaden i Oslo

I siste runde spilte Simen Agdestein et meget spennende parti mot Lauvsnes. Like før de hadde spilt i fem timer kunne Agdestein ha hentet hele poenget. Men Lauvsnes hadde flaks og vant sluttspillet som sannsynligvis var remis.

Av de to vinnerne syntes jeg Berg spilte mest overbevisende. Dessuten spilte Jan Haugland godt, og ikke å forglemme 13-åringen Simen Agdestein som med sitt store talent kommer sterkere tilbake.

Gustav Gudbrandsen.

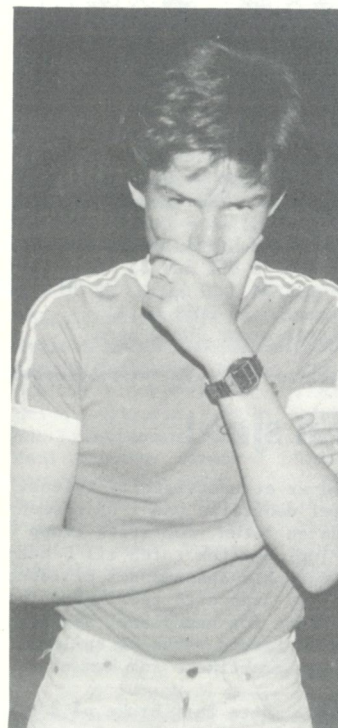
Hvit: Johan Berg, Namsos
Svart: Per Manne, Bergen

PRØYSSISK

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lc4 Sf6 4 Sg5 d5 5 exd5 Sa5 6 Lb5+ c6 7 dxc6 bxc6 8 Le2 h6 9 Sf3 e4 10 Se5 Ld6 Alternativene her er 10 - Lc5, 10 - Dc7 og fremfor alt det klassiske 10 - Dd4. Teksttrekket er etter min mening det beste. 11 d4 vanligere og trolig også bedre er 11 f4. 11 - exd3 e.p. 12 Sxd3 Dc7 13 h3 0-0 14 Sc3!? Ideen bak dette er å fjerne svarts gull-løper, etter f. eks. 14 - c5 15 Sb5! Johan Berg erklærer at han fra 11.trekk er mer eller mindre ukjent i teorien, hovedvarianten er 14 0-0 c5 15 c4! Sxc4 16 Sc3 som er godt for hvit. 14 - Lf5 er et

Botvinnik, Kortsjnoi, Tal,

Najdorf, Capablanca . . .

.... og naturligvis Jan Haugland.

Den store overraskelsen i junior A sto Jan Haugland (15) for. Selv om han for to år siden ble Lilleputt-mester i Risør, ville et forhåndstips om at han skulle ta medalje i år gi høye odds.

Haugland var rangert som nr. 24, men ble nr. 3. På de 9 rundene møtte han et ratingsnitt på ca. 1940, hans eget Elo-tall før NM var 1791. Dette skulle gi en fremgang på ca. 100 fete Elo-poeng!

- Hadde du forberedt deg spesielt godt i år, Jan?

- Jeg forsøkte en ny taktikk, og la sjakkspillet helt vekk ca. en uke før NM. Botvinnik anbefaler dette.

- Så du var uthvilt og spillesugen?

- Ja, og jeg fikk en flott start ved å slå Per Manne i 1.runde. Ifjor spilte jeg også i jr.-A, men tapte på tid mot en som lå 400 Elo-poeng lavere i første parti.

- Hva slags spillestil har du?

- Mot gode spillere er jeg aktiv, aggressiv, mot dårligere mer passiv og avventende. Slik spiller Kortsjnoi og Tal.

- Men du tapte mot Johan Berg i spesialvarianten din?

- Berg er forferdelig god. Jeg tror han ofret ukorrekt mot min Najdorf, men mine analyser var for dårlige mot hans spill.

- Ditt beste parti?

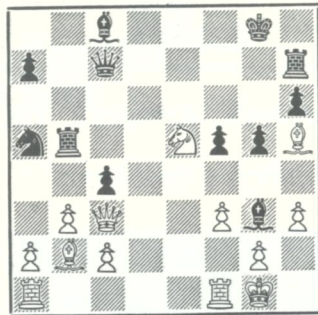
- Kanskje sluttspillet mot Sævareid. Jeg fikk opp Capablancas tpestilling i det partiet, og den lille fordelene jeg fikk ble brukbart realisert.

- Du noterer alltid trekkene dine før du utfører dem på brettet. Men da kan motstanderen smugtitte på skjemaet ditt, og forberede seg på din tid. Kan dette lønne seg?

- Jadajada, det er psykologisk. Stormestjerne gjør det sånn.

forslagt til forbedring i denne variant. 14 - Tb8 Hindrer foreløpige springerutfall til nevnte felt, og muliggjør c5-c4. 15 Lf3 Dette trekk er langt fra så uskyldig som det kan se ut. Berg vil gi plass for overføring av Sc3, denne hest skal til f4 via e2 i visse varianter, hvorfra den vil kontrollere feltet d5. En annen idé er å gjøre f4 til byttefelt for svarts godløper, nå som Sb5 er blitt forhindret. Hvit regnet på følgende variant: 15 - c5 16 Se2 c4 17 Sdf4 Td8 18 0-0, men nå er faktisk 18 - g5 godt for svart. I stedet for 18 0-0 er kanskje 18 Sd5 bra. 15 - Te8+? Bedre og mer i tråd med svarts partiopplegg var 15 - c5, et bondefremstøt han har sjanse til å gjennomføre også i neste trekk. 16 Se2 Se4 Ut fra den vanlige skolesjakkregel "man skal ikke røre samme offiser to ganger i åpningen" er 16 - Lf5 å foretrekke. Nå blir såvel Lc8 som Sa5 stående uvirksomme. Etter teksttrekket var det klart at Manne ville spille "skubbesjakk" med f5 og g5. 17 0-0 g5 Tar feltet f4 som ikke lenger kan brukes til byttehandel. Hvits plan er nå å vekke det hellige, alminnelige løperpar til live. Men 18 Lh5 er bortkastet tid, den blir jaget med Sf6. Følgelig må feltet f6 først besettes med en løper på b2. 18 b3! f5? Nok en gang er c5 bedre. 19 Lh5 Te7(?) 19 - Tf8 med ideen Sf6 er bedre. Manne vil imidlertid angripe, og håper å kunne benytte g7 og/eller h7 som tårnfelt. 20 Lb2 c5 21 f3! Fjerner en viktig angrepsbrikke. Riktignok får svart noen mørke felter til disposisjon, men disse er nokså harmløse. 21 - Sg3 22 Sxg3

Lxg3 23 Dd2 c4 Svart står svært dårlig og forsøker å komplisere. 24 Dc3 Th7 25 Se5! Litt for ivrige og fikse folk ville spilt 25 Df6 cxd3 26 Dg6+ Tg7 (26 - Kf8 27 De8#) 27 De8+ Kh7 28 Lg6+ Txg6 29 Dh8 matt. Men på 25 Df6? Tb6! vinner svart offiser og partiet - en liten hake ved det hele. 25 - Tb5 Sluttspillet etter 25 - Lxe5 26 Dxe5 Dxe5 27 Lxe5 er håpløst for svart. Men teksttrekket er et godt forsøk, nå ligger f.eks. disse to feller i stillingen: A) 26 Sxc4? Sxc4 27 bxc4 Db6+ B) 26 Sf7 Le6 og hesten er fanget.....

26 Sf7! ... men hvit har sett lenger. Poenget er å provosere fram sperretrekket Le6, slik at dronningen fra sjakkfeltet b6 ikke dekker g6. Reine problemsjakken! 26 - Le6 27 Lg6! Db6+ 28 Kh1 Lxf7 29 Lxh7+ Kf8 30 Dh8+ Ke7 31 La3+ Ke6 32 Df8 Sc6 33 Tfel+ Lxel på 33 - Te5 34 Dd6 matt; på 33 - Le5 34 Dd6 matt. 34 Dd6+ matt! 1 - 0
Kommentarer etter Johan Berg

- Æ må behold kvitfeltsløper'n sjø' !

Årets juniormester, Johan Berg, er i første rekke en fremragende taktiker. Med de svarte brikkene spiller han gjerne de skarpe og kompliserte variantene i den sicilianske dragen, eller han går inn i en nervepirrende kongeinder. Raskt hopper hesten til h5, f-bonden skubbes og variantene dukker opp. Har han hvit blir det gjerne "skolesjakkåpninger". Typisk er 2. matchparti mot Lauvsnes i årets spennende stikkamp: Løper til c4, a2-a3 og den selvsamme løper tilbake til a2. - Æ må behold' kvitfeltsløper'n, sier Johan Berg.

Mesteren er et uomtvistelig talent. 13 år gammel debuterte han i NM-sammenheng, da en liten, men sterk tropp Namsos-juniorer tok turen til Sandefjord. Berg ble annenmann i Lilleputt med 7 av 9. Avanserte teoribøker var sjelden kost for namdølene, sjakkmiljøet var i første rekke et spillmiljø og det var praktikere som kom ut av det.

Fem forsøk måtte Berg bruke på å erobre NM-tittelen. Etter hans 6.premie i jr.A i 1975 og flotte 3.plass året etter, regnet nok de fleste med at mesterskapet skulle gå til nord-trønderen

Stikkampen om juniormesterskapet var spennende og velspilt. Johan Berg (t.h.) vant 2½-½ over Arvid Lauvsnes.

i 1977. 13.plassen var skuffende. Men dette sørgelige 1977-resultat er på sett og vis karakteristisk. Sin unge alder til tross har årets mester en svært ujevn karriere som sjakkspiller. Resultatene hans går i en slags "Berg- og dalbane(?)". Det nevnte, mislykkede NM kom like etter en total fiasko i de åpne danske jr.-mesterskap, men ble etterfulgt av en oppsiktsvekkende start i Gausdal Chess International. Her tok 16-åringen frekt ledelsen med 3 poeng på 4 runder, etter å ha møtt 4 norske elitespillere!
I 1978 tok Johan sølv i jr-NM, og i

fjor ble han nr. 2 i uttagningsturneringen til junior-VM (en plassering han forøvrig forsvarte i år). At han sto over NM 1979 for å lade opp til junior-VM i Skien angret han nok på. Helt ute av spilletrening ble VM et 13-runders slit med mager poenghøst. Sin beste internasjonale opptreden hittil leverte JB i det åpne tyske jr-mesterskap 78/79. "Fortjent kom den risikoglade nordmann på 3.plass" skrev Schweizerische Schachzeitung. Og med denne karakteristikk er vi ved veis ende og tilbake til utgangspunktet. Angrepsløpera gir praktiske sjanser, sjø!"

MESTER

1 Morten Groth, OSS	2198	+41	+32	+31	=03	=10	=02	+24	+04	=05	7	39,5
2 Svein G Myreng, Stjernen	2150	+39	=47	+26	=15	+09	=01	=04	+16	+03	7	38,5
3 Jarl H Ulrichsen, ASKO	2280	+37	+20	=09	=01	=15	+33	+07	+06	-02	6½	41,0
4 Steinar Lindblom, OSS	2187	+50	=26	+47	=09	+23	=10	=02	-01	+11	6	38,5
5 Helge Gundersen, Bergen	2214	+30	-31	-17	+36	+19	=18	+32	+07	=01	6	36,5
6 Tor Kristiansen, ASKO	2187	-15	+50	+40	=17	+32	+34	+10	-03	=12	6	35,5
7 Paul Johansen, Moss	2126	=22	+43	+34	+35	+47	=16	-03	-05	+24	6	34,5
8 Otto Ibenfeldt, Ski	2128	=33	=40	=18	=22	=25	+47	=17	+31	+10	6	32,5
9 Reidar Jenssen, Brugata	2113	+42	+34	=03	=04	-02	+23	=15	-12	+22	5½	39,0
10 Pål-Ole Liabøtrø, ASKO	2135	+38	+35	=15	+28	=01	=04	-06	+25	-08	5½	38,0
11 Johannes Høie, Tromsø	2082	-34	+46	+25	=16	-33	+22	+28	+15	-04	5½	33,5
12 Arne Schjønby, ASKO	2202	-26	+45	=32	=19	-31	+27	+44	+09	=06	5½	33,5
13 Yngvar Barda, Stjernen	2117	-35	+39	=38	=18	=22	=44	=23	+32	+16	5½	30,5
14 Frank Hovde, Steinkjer	2086	-23	=38	=44	+42	=29	+39	=18	=17	+25	5½	30,5

15 R Bjerke Barum 5 16 E Lauritzen Kr sand 5 17 D H Sødtholt Brugata 5 18 A Kopperdal Hinna 5 19 P Omtvedt Sarpsborg 5 20 S Sollid OSS 5 21 T A Hauge Brugata 5 22 O S Ormåsen Hamar 4½ 23 Ø Strand Bergen 4½ 24 A Johansen Horten 4½ 25 J Magnussen Sarpsborg 4½ 26 H Egede-Nissen Arbeidernes 4½ 27 S T Fesche Larvik 4½ 28 C Haave Randaberg 4½ 29 K Granddal OSS 4½ 30 Ø Johnsen Barum 4½ 31 H P Opdahl Surnadal 4 32 P H Disch.-Hanssen Nordstrand 4 33 R Lindblom Sandnes 4 34 T G Kristiansen Sarpsborg 4 35 G Lindgard Ski 4 36 A Øverås Drammen 4 37 Ø Brekke Brugata 4 38 V Taksrud Tempo 3½ 39 H Theting Kragerø 3½ 40 W L Olsen OSS

3½ 41 S Å Johansen Elverum 3½ 42 A Dyrdal Hønefoss 3½ 43 O Smeby Hønefoss 3½ 44 S.H.Johnsen Vadsø 3 45 H Simonsen Tempo 3 46 P Søndrén Ski 3 47 K Nilsen (OSS) 2½ 48 K Vollan Bodø 2 49 O M Skogheim Lillehammer 2 50 R Henriksen Bergen 1½

Som NSB antydte: Morten Groth er i stadig fremgang og tok skrittet helt inn i eliten. Og når han fikk med seg Myreng, var det to av klassens yngste som ble forgrunnsfigurer. Topp-rangerte Ulrichsen lå i tet gjennom åtte runder, men galopperte på oppløpssiden nettopp mot Myreng. Siste runde var forresten en godbit for publikum med tydelige nerveoppgjør på de øverste bord.

Vinneren var mest fornøyd med denne triumfen:

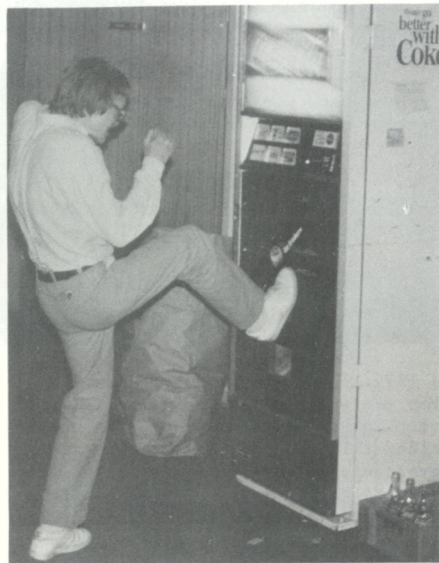
Hvit: Morten Groth
Svart: Steinar Lindblom

CARO-KANN
1 e4 c6 2 d4 d5 3 Sc3 dxe4 4 Sxe4 Sf6
5 Sxf6+ gxf6 6 c3 Lf5 7 Se2 h5 8 h4
Lg4 9 Db3 Db6 10 Le3 Sd7 11 Sg3 Lh6 12
Lxh6 Txh6 13 Lc4 Dxb3 14 axb3 Le6 15
Ta5 Lg4 16 f3 b6 17 Ta6 Le6 18 Lxe6
fxe6 19 Kf2 Sb8 20 Ta3 a6 21 b4 Ta7 22
Te1 Kf7 23 Se2 Td7 24 Sf4 Td6 25 Te2
Th8 26 Ta1 c5 27 bxc5 bxc5 28 dxc5 Tc6
29 b4 e5 30 Sd5 Td8 31 Sb6 Td3 32 Tc2
Ke6 33 Ke2 e4 34 fxe4 Tg3 35 Kf2 Tg4
36 Td1 Tc7 37 Td8 Sc6 38 Ta8 Ke5 39
Txa6 Kf4 1 - 0

Hvit: Svein G. Myreng
Svart: Jarl H. Ulrichsen

KONGEINDISK I FORHÅND
1 Sf3 b5! Både uventet og ventet. Riktignok var dette et avgjørende parti, men tidligere i turneringen hadde Ulrichsen ofte spilt så morsomt at bare hans oppfinnsomme sluttspill hadde reddet ham. 2 g3! I et tidligere parti mot Ulrichsen hadde jeg naivt søkt en gjendrivelse med 2 e4?! Denne gang var jeg ikke ute etter å vinne i åpningen... 2 - Lb7 3 Lg2 e6 4 0-0 c5 5 d3 d5?! 6 Sbd2(?)... hvilket jeg tydelig viser. Isteden for dette sjablon-trekket kunne hvit, som Helmers påpeker, fått klar fordel ved å utnytte svarts dårlige utvikling med 6 c4! 6 - Sf6 7 e4 d4! Svart streber stadig etter det uvanlige. 7 - Le7(!) ville ha ført til stillinger å la d3-varianten mot Fransk, mens bonderovet 7 - dxe4 8 dxe4 Sxe4 9 Se5! fører svart i fordervelsen, f.eks. 9 - Sd6 10 Lxb7 Sxb7 11 Sxf7. 8 De2?! Sc6 9 Se1 h5?! Med normaltrekket 9 - Le7 kan svart

I tredje runde bukket vår medarbeider i kl. M dama. Fortøynet løp han ut og puttet 3/4 av sitt redaksjonshonorar på en automat med påskriften "Imkast kr. 4,- and things go better...". Pengene forsvant, men de forventede forfrisknings-substitutter uteble. Hvoretter vår mann - inspirert av forsiden på NSB nr. 4/80 - handlet som ovenstående foto avslører. Deretter gikk han besinnet tilbake og vant det pågående parti! Søknad om æresmedlemskap i vennskapssambandet Norge-Guatemala er avsendt. Foto: CIA

stemple De2 som tempotap, da damene ikke har noen særlig funksjon på e2 i de kongeindiske stillingene som oppstår etter 10 f4. I stedet prøver han å hemme hvits angrepsmuligheter på K-fløyen. 10 e5! Hvorpå vi skifter over til sentrum. 10 h4(?) eller 10 h3(?) h4! 11 g4 e5 12 f4 exf4 gir bort viktige felt. 10 - Sg4 Med idéen Sg4-h6-f5. Etter 10 - Sd5 11 Se4 (11 - Sxe5 12 Sxe5 Lxc5 13 Dxe5) vil jeg (også) foretrekke hvit. 11 Sef3! Da den andre skal til e4, må denne dekke e-bonden. 11 f4?? er selvsagt uaktuelt pga. svekkelsen av e3. 11 - Dc7 12 h3 Sh6 12 - Sgxe5?? 13 Sxe5 Sxe5 14 Lxb7. 13 Se4!

Sjakk-computeren er blitt en fullverdig motstander

Den perfekte sjakk-partner, som ALLTID vil spille når DU vil spille

Det er ingen overdrivelse å si at sjakk-computeren er blitt en fullverdig motspiller for de fleste sjakkspillere. De beste computere har nå en rating på over 1600 på turneringsnivå, det vil si med en gjennomsnittlig svartid på ca. 2 minutter pr. trekk. Gjennomsnittet for de ca. 3000 registrerte spillere i Norges Sjakkforbund er ca. 1500. Når sjakk-computeren dessuten løser sjakk-problemer, spiller post-sjakk, og til og med underviser i sjakkspill, så forstår en at det nå ikke lenger er snakk om å betrakte sjakk-computere som leketoys. Såvel klubbspillere som hobbyspillere kan ha problemer med å finne partnere på sitt eget nivå når de får lyst på et parti. Med en sjakk-computer i huset er ikke dette noe problem lenger, og den blir dessuten ikke sur om den taper! Det finnes en rekke forskjellige typer å velge mellom, slik at de fleste spillere kan finne en computer som dekker det ønskede behov.

CHESS CHALLENGER 3

Dette er en usedvanlig rimelig sjakk-computer, og den er ideell for barn og nybegynnere. Den har 3 vanskelighetsnivåer.

Send pr. oppkrav kr. 690,-

BORIS DIPLOMAT

En liten og lett batteridrevet sjakk-computer på bare 0,6 kg. Den kan selvfølgelig også brukes på nett ved hjelp av eliminator. Innebygget minibrøtt og brikker gjør den til en ypperlig reisekamerat både i arbeid og fritid. Passer både for nybegynnere og erfarne spillere.

Send pr. oppkrav kr. 990,- Transformator kr. 90,-

BORIS

Denne computeren har også innebygget tidsur både for seg selv og sin motspiller. Dessuten kommer den med kommentarundersveis i spillet! En rekke finesser gjør den til en hyggelig sjakk-partner for såvel nybegynnere som for de viderekomne. Et begrenset parti kan tilbys til en meget gunstig pris.

Send pr. oppkrav kr. 1590,- (Villedende pris kr. 2490,-)

CHESS CHALLENGER 7

Denne modell har 7 vanskelighetsnivåer, fra amatør til ekspert. Den har eget nivå for korrespondanse-sjakk og løsning av sjakk-problemer. Egner seg også godt til sjakk-undervisning i skoler og klubber.

Send pr. oppkrav kr. 1470,-

VOICE CHALLENGER

En meget avansert sjakk-computer, som blant annet spiller og underviser i 46 valgfrie åpningsvarianter. Den kan også snakke, ved at den opplyser om både sine egne og motspillerens trekk, samt hvilken brikke som er flyttet. Dette betyr at også blinde kan ha glede av en sjakk-computer. Språket kan velges mellom Engelsk, Tysk, Fransk eller Spansk. Den har 10 vanskelighetsnivåer, og løser også "Matt i 3 trekk"-oppgaver. Computeren har eget nivå for valgfri tenketid pr. trekk. En rekke finesser.

Send pr. oppkrav kr. 2490,-

SARGON 2,5 MGS

Dette er den første computer som også "tenker" mens motparten er i trekket. Dette resulterer i en gjennomsnittlig kortere svartid i løpet av et parti. Selve sjakk-programmet sitter i en støpslet modul, slik at den kan skiftes ut etter hvert som nye og bedre program utvikles. Den har 7 vanskelighetsnivåer, og på turneringsnivå har den en rating på ca. 1650. Innebygget ur, samt løpende indikasjon om antall spilte trekk. Den kommenterer også utviklingen underveis.

Send pr. oppkrav kr. 2970,-

SARGON 2,5 AUTORESPONSE

Dette er et sjakk-møbel av godigen kvalitet. Stort 18"x18" Brett i utsøkt nettet. Også her er sjakk-programmet i en støpslet modul, slik at det lett kan byttes ut etter hvert som nye og bedre program utvikles. Det geniale med denne modell er at trekkene ikke behøver å tastes inn i computeren. De bare flytter brikkene, og trekket registreres automatisk! Computerens svartrekk indikeres med et lite lys på feltet hvor brikken står, og på feltet hvor brikken skal flyttes til. Det nytter ikke å jukse ved å gjøre ulovlige trekk. En alarm vil da indikere at det er foretatt et ulovlig trekk, og et lyspanel viser hvilken brikke som er flyttet feil. Er De i tvil om Deres neste trekk kan De be om tips fra computeren. Deres 2 spillere benytter brettet vil spillet bli overvåket av computeren, slik at ulovligheter unngås. Selve computeren er den samme som i Sargon 2,5 MGS, og har altså en rating på 1650. De 7 vanskelighetsnivåene dekker alt fra nybegynner, postsjakk og løsning av "Matt i 3 trekk". Den løser også enkelte "Matt i 4 trekk"-oppgaver. SARGON 2,5 AUTORESPONSE er unik, derfor er den også kostbar.

Sargon 2,5 Autoreponse kr. 6600,- (Betalingsmåte etter avtale)

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

CITIZEN

QUARTZ

Citizen Ana-Digi. Herreur med analog og digital tidvisning. Digitaluret har bl.a. kalender, alarm og kronograf med 1/100 sek. Fås også i dublé.

Veil. pris m/stållénke kr. 1.196,-

Citizen Digi-Ana. Herreur med digital og analog tidvisning. Digitaluret har bl.a. kalender, alarm og kronograf med 1/100 sek. Fås også i dublé.

Veil. pris m/lénke kr. 1.196,-

RRA 30

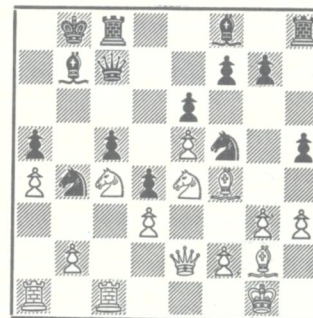
DU FINNER DEM HOS FAGURMAKEREN.

URMESTER

CHRISTEN *Oygard*

Storgaten - Bryne - Tlf. 81 735

0-0-0? Fortsatt var det ikke godt å slå på e5: 13 - Sxe5? 14 Sxe5 Dxe5 15 Lf4 Df5 16 Sf6+! Dxf6 17 Lxb7 Td8 18 Lc7. Under partiet trodde jeg at også teksttrekket nærmest var et tapstrekk, men det er nok en overdrivelse. Imidlertid er det hvit som får alle angrepssjanser. 14 Lf4 Sf5 15 a4! b4 16 Tfc1! a5? Nå blir også a-bonden meget svak, noe som gjør det nærmest umulig å sette opp et godt forsvar. 17 c3 Kb8 Linjeåpning med 17 - bxc3? 18 bxc3 dxc3 19 Txc3 kommer bare hvit til gode. 18 cxb4 Sxb4 19 Sfd2! Truer 20 Sb3 Sa6 21 dd2. 19 - Tc8 20 Sc4!

Svart garderte seg mot trusselen (20 Sb3 Db6), men kan ikke hindre inntoget på de svake hvite feltene. 20 - Ka8

21 Ld2! Ld5 Kanskje tvilsomt, men hvem kan finne et godt forsvar her? 21 - Sc6 besvares med 22 Del. 22 Lxb4 axb4 22 - cxb4? 23 Sb6+ vinner kvalitet for hvit. 23 a5 Ka7 Svart må ut av gaffelen, men dette var nok ikke det beste feltet (da hvit evt. kan få muligheten Sxc8 med sjakk). Denne og kommende feil kan imidlertid forklares med at Ulrichsen var på vei inn i en forferdelig tidsnød. Selv kunne jeg også godt tenkt meg litt bedre tid. 24 Sed2?! Slapt. 24 Sb6! var bedre. Slappheten har dog en fordel: den gir ham tid til å bryte sammen. 24 - f6? 25 Sb6(!) Td8 Ikke 25 - Te8?! 26 exf6 Lxg2 27 fxg7 Lxg7 28 Kxg2. 26 Sxd5 exd5 27 exf6 gxf6 28 De6(!) Se7 29 Dxf6 Lh6 30 Tel! Etter partiet ble jeg overfalt av en horde tilskuere som ville vite hvorfor jeg ikke hadde spilt 30 Dxd4. Dermed ble også dette partiet et eksempel på at bakkspillerne ikke alltid ser mest. Etter 30 Dxd4?? Tc8! taper hvit offiser. 30 - Sc8(!) 31 Sb3 Lg7 32 Dg6 Th6 33 Dg5 Lf8(?) Dette trekket dekker da ikke trusselen mot c5. Kvalitetsofferet 33 - c4!? 34 Sxd4 Lxd4 35 Dxb6 gir i det minste motspill. 34 Sxc5 Tdd6 35 Sb3 Le7 36 Df4 Lf6 Et tappert og (psykologisk) vellykket forsøk på å dekke d4. 37 Dxb6 1 - 0
Kommentarer: Svein Gustav Myreng

Ferske ratinglister

Først noen korreksjoner fra Elo-listen i Nsb nr. 4/1980:

Dahl Ivar Martin Bærum	2220	211
Blikre Per Halden	1795	13
Gundersen Vidar Nordstrand	1857	100
Halse Torbjørn Stjernen	1787	137
Nicolaisen Jahn Mosjøen	1664	31
Thjømmøe Pål Konnerud	1388	54
Tollefsen Svein Arne Narvik	1189	54

Derne har vi gleden av å bringe ratingtallene på våre beste seniorer og juniorer pr. 1/8 1980, mao. etter NM:

Norsktoppen

1 Knut Jøran Helmers, Stjernen	2465
2 Leif Øgaard, OSS	2455
3 Sverre Heim, Akademisk	2416
4 Eivind Poulsson, Volda	2396
5 Terje Wibe, Nordstrand	2387
6 Walter D. Morris, OSS	2380
7 Svein Johannessen, Moss	2368
8 Ragnar Hoen, OSS	2362
9 Arne Vinje Gulbrandsen, OSS	2360

Juniorkrem

1 Petter Stigar, Stjernen	2166
2 Johan Berg, Namsos	2138
3 Lars Eckhardt, Nordstrand	2042
4 Arild Lauvsnes, Stavanger	2028
5 Øyvind Jensen, Moss	1999
6 Jøran Jansson, Asker	1984
7 Ivar Uggerud, Kongsvinger	1979
8 Per Manne, Bergen	1967
9 Kurt Hetland, Sandnes	1950
10 Roar Elseth, OSS	1937

INTERNASJONAL RATING: I 1980 har følgende nordmenn "debutert" med internasjonalt tall: Arthur Kjelstrup-Olsen 2260, Steinar Lindblom 2240, Arnold Mundal 2240, Bernt Nordby 2225, Reidar Jenssen 2215 og Svein G. Myreng 2210.

Vi får stadige henvendelser med spørsmål om hvordan Elo-tallet regnes ut. Nå har vår fremragende komité utarbeidet en sådan oppskrift, og denne vil bli å finne i NSF's "Års- og Håndbok".

Spalten "Almuen spør - Elo-Per svarer" må stå over til (evt.) senere nr.

De kommer tilbake

Ved Øystein Brekke

"They never come back", het det om boksemesterne før Muhammed Ali. Om denne regelen gjelder i sjakk, så blir det i hvertfall stadig flere unntak fra den, og NM i Oslo kunne registrere opptil flere artige "come back".

På 8.plass i Mesterklassen endte Otto Ibenfeldt (55), formann i Ski Sjakklubb. Sist han deltok i Landsturneringen var Lillehammer 1957, og også da ble han faktisk nr.8, men i øverste klasse - Mester A! Siden har Ibenfeldt bare spilt endel klubbjakk og i seinere år lagkamper for Ski. Han hevdet seg f.eks. godt på førstebord i 1. divisjon i Østlandsmesterskapet, bl.a. med seier over Heiberg. NM hadde han altså ikke spilt på 23 år. Men det ga mersmak, kan Ibenfeldt fortelle.

På 50% i samme sterke mesterklasse vil man bl.a. finne Carl Haave, Randaberg SK (69) - et godt navn i norsk toppsjakk for 30, 40 og 49 år siden! Landsturnering hadde han ikke spilt siden han på hjemmebane i Stavanger 1951 vant Mesterklassen og rykket opp i øverste klasse (som dengang het Landslagsklassen). Der hadde han forresten spilt noen ganger tidligere. Allerede i 1931, knapet 21 år gammel, tok han en overraskende 4.plass i toppklassen, og hadde han da slått Andreas Gulbrandsen i siste runde (istedenfor å tape), så ville mesterskapet vært hans!

Carl er den yngste av de fire kjente Haavebrødrene som bl.a. utgjorde stammen i Stavangers seirende lag i NM for lag 1938. Selveste Oslo Schakselsskap ble satt til veggs i finalen, og på førstebord var det Carl Haave som be-seiret legendariske Georg Christian-sen. Mest kjent er likevel hans to år eldre bror Einar, som ble norgesmester i 1954 og især huskes for sine suverene radiolandskamper mot Danmark og Skottland etter krigen. Men broder Carl var ikke mye dårligere. Og nå har han levert en hyggelig og høyst respektabel gjeninntreden 29 år etter sin forrige landsturnering!

Fenomenet Siebke

Hans Chr. Siebke, OSS, som blir 77 år i september og var president i Norges Sjakkforbund fra 1964 til 67, stilte friskt opp i klasse 1 i årets NM og tok 5 poeng. Etter et litt mer beskjedent resultat i OSS, vårturnering får vel dermed hans tidligere ubeskrevne kort i Elo-kartoteket et tall på rundt 1800; ingen dårlig start for en mann som tross alt er i hans alder. Vi visste at Siebke ikke hadde spilt turneringssjakk på noen år. Men når spilte han sist i NM?
- I 1923.
- 1923?? Du har ikke deltatt siden
- Nei, da fikk jeg førstepremie i klasse 2. Senere giftet jeg meg og fikk mye å gjøre i jobben. Men jeg vant to ganger over både Lasker og

To veteraner og eks-presidenter under uhøytidelig "NM-dyst". Til v. Hans Chr. Siebke som gjorde come back etter 57 år. Til h. Arne S. B. Krogdahl (71), norgesmester 1937, NSF-president 1959-64 og æresmedlem. Forøvrig er det i år 50 år siden Krogdahl deltok på det aller første norske OL-lag i 1930.

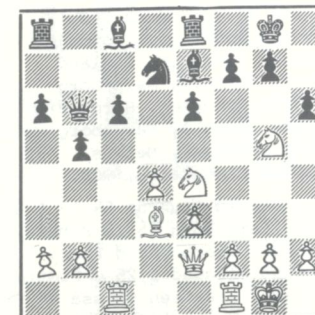
Nimzowitsch i simultan.

Siebke har iblant også stilt opp i lagkamper for sin kjære klubb og vist seg som en riktig habil spiller. Men advokatpraksisen har rimeligvis stjålet mye av tida, og hans samling av turneringspartier er ikke av de størs-te. Han deltok imidlertid i det første individuelle Oslomesterskapet i 1927 og kom på delt 3.plass foran flere av landets beste spillere. I Norsk Schakblad nr.9/1927 finner vi et av hans partier fra dengang, og gjengir det med anmerkninger av F.A.Rojahn. Hans motstander Haakon Opsahl er også fremdeles turneringsaktiv og har vært det langt mer sammenhengende!

Hvit: H. Chr. Siebke (OSS)
Sort: H. Opsahl (Schakk1. av 1911)

AVBØIET DRONNINGGAMBIT
1 d4 Sf6 2 Sf3 e6 Ved 2 - c5 kan aapningen gaa over i siciliansk. 3 c4 d5 4 Sc3 Le7 5 Lg5 0-0 6 e3 Sbd7 7 Tc1 c6 8 Ld3 Nu er ad omveie, som så ofte skjer, opstaat en god, gammel ortodoksforsvaret dronning-gambit. 8 - Te8? Bedre var med dxc4 efterfulgt av b5, a6 og c5 at gaa over i Bernsteins forsvar. Taartrekket som vel tilsikter at støtte et eventuelt fremstøt e6-e5, svækker kongefløien. 9 0-0 a6 10 De2 dxc4 11 Lxc4 b5 12 Ld3 Db6 Straks c6-c5 er ikke godt. Det kan følge: 13 Lxf6 Lxf6 14 dxc5 Sxc5 15 Lb1! og hvit staar glimrende. Dronningtrekket skal forberede c6-c5. Det viser sig uggjenemførlig i dronningen staar i resten av partiet deplassert. 13 Lxf6! Hvit utnytter de svake punkter c5 og c6! Løporettekket er overraskende og godt. 13 - Sxf6 14 Se4 Sd7 Formodentlig for at hindre

Sc5. 14 - Sxe4 gaar ikke. Det følger: 15 Lxe4 Lb7 16 Se5 med sansynligvis avgjørende fordel for hvit. Derimot var vel 14 - Lb7 bedre enn teksttrekket. På 15 Sxf6+ følger Lxf6 med trussel e6-e5, og dersom hvit efter Lb7 spiller 15 Sc5 saa er ikke alt tapt for det. 15 Sfg5 h6

16 Sxf7 Nu hævner Te8 sig. Offeret synes være korrekt. 16 - Kxf7 17 Dh5+ Kf8 18 Dg6 Hvits stilling ser igrunnen ikke saa særlig truende ut; men myldrer ikke desto mindre av muligheter. 18 - Sf6 At indgaaende analysere alle de varianter sort her kan slaa ind paa er ugjørlig. Her skal nævnes en, som kan opstaa efter 18 - c5. Det følger: 19 f4 cxd4 20 Sg5 hxg5 21 fxg5+ Lf6 22 gxf6 Sxf6 23 Txf6+ gxf6 24 Dxf6 Kg8 25 Tf1 og vinner! 19 f4 Td8 Luft!! Dog synes her Sxe4 20 Lxe4 Ld7 at berede hvit større vanskeligheter! 20 Sg5 hxg5 21 fxg5 Td5 22 gxf6 Lxf6 23 Le4 Ke7 24 Lxd5 cxd5 24 - exd5 som holder c-linjen lukket var kanskje bedre. 25 g4 Sandelig har han ikke en der og! 25 - Kd7 26 g5 Le7 27 Dxd7 Lb7 28 Tf7 Te8 29 g6 opgitt 1 - 0 Mot Df6 og g6-g7 gis ingen parade!

Må vi bli snillere?

Avtroppende turneringssjef Fred Ellingsen, Moss tok opp problemet "personalpolitikken i norsk sjakk" under årets kongress. Ellingsen følte seg dårlig behandlet og ville ha en prinsippdebatt om behandlingen av valgte tillitsmenn. Utspillet kom overraskende på de fleste, og svært få følte seg i stand til å delta i diskusjonen. Dog ble den mangelfulle kommunikasjon mellom sentrale ledd omtalt, og bl.a. Helge Theting, Kragerø etterlyste en bedring på dette punkt.

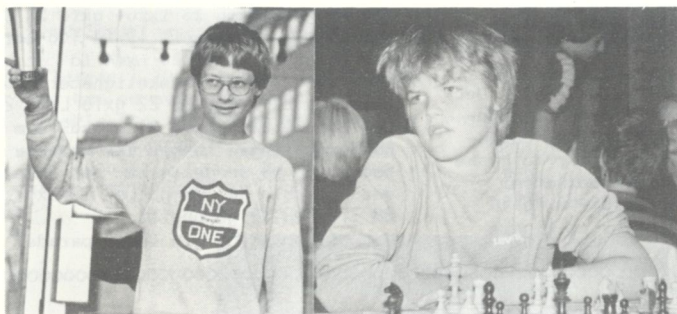
Vi i NSB har et stort ansvar når det gjelder sjakkpolitikk. I medlemsbladet skal såvel sportslige som organisasjonsmessige svakheter avsløres og debatteres. Sentrale personer - såvel ansatte som tillitsvalgte - må finne seg i å bli stilt i søkelyset. NSB har lenge nok skrevet om norsk sjakks enorme fremgang - uten særlig fotfeste i virkeligheten. Vil vi bli sterkere må vi ha en åpen debatt. Men vi bør kanskje bli litt snillere.....?

hwh

LILLEPUTT

1	Ivar Bern, Bergen	1611	=15	+08	+54	+19	+05	=02	=03	+14	+04	7½	43,5
2	Christian Aarrefjord, OSS	1411	+50	+20	+07	=21	=03	=01	+47	+06	+05	7½	42,5
3	Bjørn Brunvoll, Molde	1551	+13	+46	+06	+05	=02	=14	=01	-04	+08	6½	46,0
4	Jon Haug, Åsnes	1255	-29	+36	+43	=17	+20	+23	+15	+03	-01	6½	39,5
5	Fredrik A Dahl, Asker	1510	+41	+39	+28	-03	-01	+21	+11	+16	-02	6	42,5
6	Bjørn Dyre-Syversen, Ski		+43	+16	-03	+25	+30	=07	=12	-02	+22	6	41,5
7	Øyvind Andersen, Trondhjems		+47	+31	-02	+40	+23	=06	=16	=12	=10	6	40,5
8	Petter Simonsen, Sevland	1509	two	-01	-19	+47	+55	+29	+13	+22	-03	6	39,5
9	Svein A Kumle, Sarpsborg	1212	+38	=14	-11	+13	=10	-22	+39	+40	+23	6	38,0
10	Øyvind Johansen, Sarpsborg	1378	+17	=24	-14	+54	=09	+39	=19	+28	=07	6	38,0
11	Terje Høidahl, Sarpsborg	1492	+63	=25	+09	=23	=28	=19	-05	+17	+20	6	37,5
12	Geir O Jensen, Melhus		-21	+52	+35	+32	+29	=16	=06	+07	=14	6	37,0
13	Gunnar Glendrange, OSS	1323	-03	+62	+55	-09	+32	+31	-08	+30	+19	6	36,5

14 L E Skårås Elverum 5½ 15 L Brubakk OSS 5½ 16 O B Trollebø Stjørdal 5½ 17 J R Nøkleby Sarpsborg 5½ 18 E Martinsen Veitvet 5½ 19 V Arntzen Vadsø 5 20 A Borch OSS 5 21 V Hjermundrud Riska 5 22 F Fredriksen Caissa 5 23 J A Thoresen Caissa 5 24 S Ruud Ålesund 5 25 Ø Fløtten Kirkenes 5 26 K Østlie Mo 5 27 B Fløtten Kirkenes 5 28 V Johansen Caissa 4½ 29 A de Linde Bærum 4½ 30 B Kamsvåg Kr sund 4½ 31 B Andersen Veitvet 4½ 32 R Aarø Molde 4½ 33 T Egsäter Veitvet 4½ 34 T E Hoftaniska Vadsø 4½ 35 A Kopperud Tempo 4½ 36 A Rettedal Ganddal 4½ 37 K Tidemandsen Vadsø 4½ 38 T Langeland Ganddal 4½ 39 U Møller Strømmen 4 40 K F Pettersen Asker 4 41 B E Martinsen Fredrikstad 4 42 S O Antonsen Mo 4 43 E Syring Ramstad 4 44 L Hagesæther Haugesund 4 45 J Øksne Stjernen 4 46 T Williksen Stjørdal 4 47 P Andersen Veitvet 3½ 48 F Martinsen Elverum 3½ 49 T A Østby Veitvet 3½ 50 V Andreasen Sørum 3½ 51 H Øksnevad Strømmen 3½ 52 L-E Johannessen Veitvet 3½ 53 O P Skårås Elverum 3½ 54 R Røtvold Kirkenes 3 55 L H Vik Trondhjems 3 56 A Blix Tromsø 3 57 M Haugen Elverum 3 58 B A Myrvang Veitvet 3 59 S G Bakken Elverum 3 60 A Malde jr Stavanger 2½ 61 B Zachariassen NSF 2½ 62 J Aare Ganddal 1½ 63 Adrian 1 A

I år som ifjor:
Delt 1.plass i
Lilleputtklassen.
Ivar Bern, Bergen
(t.v.) fikk den
største pokalen,
Christian Aarrefjord,
OSS hadde
ett kvalitetspoeng
mindre.

Favoritten startet ikke! Simen Agdestein valgte å kjempe blant "de store gutta" i junior-A, og dermed ble LP-klassen åpen og jevnspilt. Mange holdt en knapp på Bjørn Brunvoll fra Molde, og han gikk også hardt ut med fire optimistiske stolper på rad. Sin banemann møtte han noe overraskende i Jon Haug, men vi har hørt så mye godt om han fra Hedmarksgeriljaen at resultatet ikke var oppsiktsvekkende. At arrangørklubbens kjente skolesjakk-mester Christian Aarrefjord ville være med i teten visste alle. Christian er

en typisk konkurransespiller, noe den kraftige innspurten viser. Både Christian og Ivar Bern var kjent fra tidligere NSFU-turneringer. Ivar spiller 4.bord på Håstein ungdomsskolelag i Bergen. Laget hans vant årets skole-NM på hjemmebane og skal representere Norge i Nordisk på Island i høst. Vi ble mektig imponert over Ivar Berns dype posisjonsforståelse, han lignet litt på fjorårets Lilleputtmester Berge Christiansen i så måte.

LA PLANTENE PLEIE DITT HÅR

KERASTASE HÅRMASKE

for normalt og fett hår
utnytter eføy-plantens
beroligende og regu-
lerende egenskaper.

KERASTASE HÅRMASKE

for tørt hår inneholder
maiskimolje som har en
mildnende virkning på
håret og gir det smidig-
het og glans.

KERASTASE MILD SHAMPOO

med sepeurt har milde,
rensende egenskaper
som bevarer hårets
naturlige fylde og gir det
letthet og glans.

Preparatene er utviklet av L'Oréal i Paris, og kan kjøpes hos oss
til hjemmebruk.

International Cosmetics a/s Asker

KERASTASE
L'ORÉAL

Aud & Alf

Service- og Helsesenteret, Hillevåg
Telefon 89 765

alf's SALONG

Klubbgt. 3 – Telefon 29 758
Olavshagen – Telefon 90 371

STAVANGER

Boligen

A/S BETONG Vågen, Sandnes

Velkommen til distriktets store hus, hjem, hobbybutikk og til vårt store utvalg i tepper, tapeter, gardiner, sengeutstyr, maling, kjeramiske fliser og mosaikk, kjøkken, bad og garderobeinnredninger osv.

Vi har priser og kvaliteter som skulle passe de fleste.

Se også våre mange og gode tilbud.

Velkommen med kjøpekort

God parkering

Tlf. (045) 65 040

KLASSE I

1	Øivind Müller ASKO	1826	+22	+53	+03	+12	+05	-31	+34	-06	+18	7	42,5
2	Jon Reed ASKO	1870	=35	+89	+64	+07	=33	+09	=03	=11	+12	7	42,5
3	Dag Lauvås OSS	1937	+79	+67	-01	+84	+23	+72	=02	=12	+06	7	40,0
4	Sven Karlsten 1911	1869	-82	+101	=54	+83	+07	+63	+32	=08	+17	7	35,5
5	Bjørn Lerstad Drammen	1941	+60	+57	+20	=08	-01	=12	=09	+32	+29	6½	42,0
6	Finn M Gulliksen ASKO	1894	=65	+42	+98	+16	-09	+51	+13	+01	-03	6½	42,0
7	Bjørn Egede-Nissen Stjernen		+37	=13	+29	-02	-04	+93	+72	+20	+21	6½	41,5
8	Freddy Aamodt Sarpsborg	1882	+105	+102	+52	=05	=51	+33	=18	=04	=11	6½	40,0
9	Terje Christoffersen Ski	1850	+101	=82	+87	+40	+06	-02	=05	=15	+43	6½	39,0
10	Einar Vallestad OSS		-13	=37	+79	+91	+39	-18	+41	+55	+26	6½	37,0
11	Ole Kr Tollersrud ASKO	1858	+86	+83	=82	+36	+31	-34	+33	=02	=08	6	41,5
12	Arnt Esbensen Brugata	1923	+80	+84	+70	-01	+53	=05	+20	=03	-02	6	41,5
13	Sæbjørn Dahle Kr.sand	1829	+10	=07	-40	+54	+22	+58	-06	=36	+31	6	40,0
14	Kåre Storhaug Hinna	1764	=96	+17	=23	=21	=24	+66	=26	+39	=15	6	39,0
15	Martin Bogen Tønsberg	1890	+28	=52	=32	=82	+35	=38	+22	=09	=14	6	38,5
16	Jørgen Vik Kristiansand	1796	+110	=24	+27	-06	+40	=21	-31	+66	+34	6	38,0
17	Odd Stangeland Sandnes	1889	=64	-14	+102	+42	+82	=32	=25	+31	-04	6	37,5
18	Per Tore Lie 1911	1880	=102	+105	-63	+64	+85	+10	=88	+34	-01	6	36,5
19	Einar Hamre Drammen	1882	-83	-86	-28	+101	+97	+88	+82	+52	+33	6	27,5

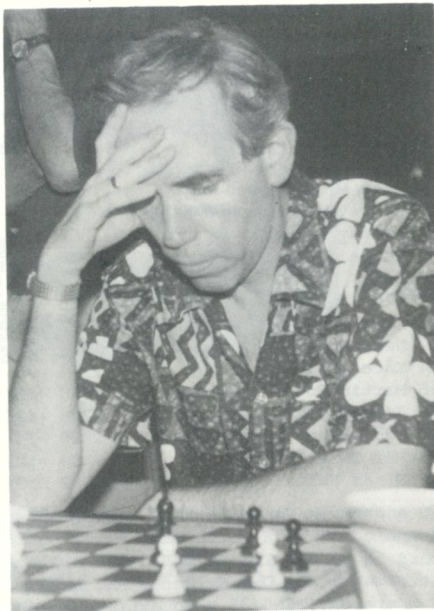
20 A Hanevik Volda 5½ 21 I Bjordal Stord 5½ 22 T Støre OSS 5½ 23 R Edvardsen Konnerud 5½ 24 E Holtermann Asker 5½ 25 V Steen Gjøvik 5½ 26 K S Thoreby Sarpsborg 5½ 27 S A Thrana OSS 5½ 28 A Finstad OSS 5½ 29 J Wiik Fnatt 5½ 30 J Svenske Strømmen 5½ 31 O J Gyldenås NSF 5 32 T E Førland Risør 5 33 O Bø Randberg 5 34 F Westerby IØS 5 35 Y Robertsen Trondhjems 5 36 P Salomonsen Ballangen 5 37 K Ørtoft Kr sand 5 38 H C Siebke OSS 5 39 T Langmyhr Bærum 5 40 J Synnestvedt Nordstrand 5 41 B W Fosdahl Brugata 5 42 O Barroch Meråker 5 43 K Strand Arbeidernes 5 44 A O Trana Steinkjer 5 45 O Ristesund OSS 5 46 O Østerhus Ganddal 5 47 A Sørås Fana 5 48 I Nimki Nærbø 5 49 B Høgsgnes Steinkjer 5 50 P O Andersen Risør 5 51 V Poulsen Stjernen 4½ 52 H R Thjømmø 1911 4½ 53 R Kvasheim Ski 4½ 54 T Fosså Stavanger 4½ 55 P K Hansen Bøler 4½ 56 G Lie Porsgrunn 4½ 57 T Sandmark Arbeidernes 4½ 58 S Haug Ski 4½ 59 P I Holmen Mo 4½ 60 O Bergstad OSS 4½ 61 H Osmundsen Stavanger 4½ 62 J Svensen Molde 4½ 63 R Moberg Sørum 4 64 A Haugjord Kr sand 4 65 L G Christiansen OSS 4 66 O Lepperød Stjernen 4 67 S Løvåsdal Asker 4 68 R Grimersen Skien 4 69 R Lauvsnes Stavanger 4 70 A Melby OSS 4 71 G Bue Tønsberg 4 72 I Berri Stjørdal 4 73 S W Østerhus Evje 4 74 L Nybrott Surnadal 4 75 T Bothner ASKO 4 76 R Bjerkaug Tempo 4 77 M Løken Sarpsborg 4 78 V Skaug Drammen 4 79 S Haugjord Drammen 4 80 A H Bøe Stjernen 4 81 M Lilleøren Stjernen 4 82 H Rangøy Ski 3½ 83 J Torkelsen Kr sand 3½ 84 T Rangøy Sarpsborg 3½ 85 O A Angelshaug Bergen 3½ 86 D H Larsen Stjernen 3½ 87 S E Kumle Sarpsborg 3½ 88 K Espelund Lillehammer 3½ 89 H Isachsen Molde 3 90 K Smedtorp Kongsvinger 3 91 E Jordan Asker 3 92 F Lorck Kr sand 3 93 K Juul Stjernen 3 94 G Hoseth Bodø 3 95 E Årrestad Strømmen 3 96 L Østenstad Asker 3 97 O H Harestad Randberg 3 98 B Bjørnsen Stjernen 3 99 F Marcussen Nordstrand 3 100 A Omholt-Jensen OSS 3 101 A Robertsen ASKO 2½ 102 T Steen Stjernen 2½ 103 B Ower Strømmen 2½ 104 S Nordal OSS 2½ 105 H Mathisen Strømmen 2½ 106 P Havskjær Volda 2½ 107 F Henriksen Stjernen 2½ 108 W Gullesen Stjernen 2 109 H Martinsen Strømmen 1½ 110 G Hellum Strømmen 1½

Når deltagertallet overskrider 100 er ni runder for lite til å skille skikkelig i toppen. Selv ikke Gunnar Helles spesial-tricks i rundoppsettet hjelper noe særlig. Det er derfor å håpe at den nye klasseinndelingen markerer å holde elefantøyken i klasse I i sjakk. Å vinne syv partier i NM er en sjelden og kraftig prestasjon, og Øivind Mül-

lers førstepremie ser fortjent ut. Akademisk-spilleren (som forøvrig kommer fra Skien) trakk det riktignok stygt i salaten i sine tapspartier, men klarte å komme sterkt tilbake med seier over den tidligere mesterspiller Per Tore Lie i finalen. Med litt sikrere forhold til teorien tror vi Müller kan holde seg i mesterklassen - innsatsen er det intet i veien for.

Müllers klubbkamerat Finn Morten Gulliksen ledet med et halvt poeng før 9. runde, men spilte nervøst og passivt, hvoretter Lauvås fikk vist all verden (eller i alle fall UK) at han har mesterstyrke.

Som vanlig er Jon Reed med i teten. Reed rykker opp annethvert år like sikkert som at to pluss to er lik roten av 16. Men i løpet av året mister han for mye rating til å beholde sin status. Om hans stil blir mer effektiv og mindre tidkrevende, kommer nok også de solide kunnskaper mer til sin rett. Bjørn Lerstad var av mange holdt som favoritt i klassen, men etter en stygg feil midtveis gikk det hele ut på å sikre opprykk. Hyggelig var det at Sven Karlsen kom blant den etterlengtede 7% som avanserer en klasse. Karlsen har gjort flere gode forsøk tidligere, men har hatt problemer med å få rettmessig uttelling for sitt spill.

BILDET: Sven Th. Karlsen scorete bare 50 prosent på de tre første rundene, men en imponerende spurt gjorde ham til SK 1911's nye mann i mesterklassen.

KLASSE II

1	Mary Klingen, Stjernen	1683	+79	+18	+30	+03	=05	=02	+04	+06	+12	8	44,0
2	Bernt Kirkebø, Stjernen	1673	=65	+21	+11	+24	+08	=01	+05	-04	+09	7	44,0
3	Steinar Simonsen, Ski	1658	+65	+55	+20	-01	+09	+11	-06	+29	+04	7	43,0
4	Gunnar Aase, Stavanger	1681	+48	+41	+39	+08	+19	=05	-01	+02	-03	6½	44,0
5	Per Hummel, Stjernen	1715	+87	+36	+44	+15	=01	=04	-02	=14	=17	6	45,5
6	Sverre Skogvang, Lilleh.	1716	=74	=32	+87	+30	+12	=14	+03	-01	=10	6	43,5
7	Pål Frydenberg, Bærum	1713	+81	+10	=24	=09	=45	=13	=23	+22	=14	6	40,5
8	Sven Hovda, Ski	1724	+63	+25	+54	-04	-02	=10	+41	+40	=15	6	40,0
9	Kolbjørn Kristensen, Bodø	1598	+42	=29	+46	=07	-03	+31	+54	+33	-02	6	39,5
10	Martin Schølseth, Kirkenes	1618	+wo	-07	+64	+56	=31	=08	=15	+34	=06	6	39,0
11	Svein E Nielsen, Kr.sand	1598	+73	=46	-02	+42	+26	-03	=34	+45	+33	6	38,5
12	Torgeir Vada, Bærum	1653	=76	=52	+37	+53	-06	+55	+13	+20	-01	6	38,5
13	Harry Halvorsen, Bøler	1610	-18	+70	+78	=26	+16	=07	-12	+54	+29	6	38,0
14	Rolf Midtvåge, Sarpsborg	1512	=68	=49	+47	+36	+29	=06	=33	=05	=07	6	37,5
15	Tore Edvardsen, Hønefoss	1663	+59	+72	+56	-05	-20	+52	=10	+21	=08	6	37,0
16	Per Lea, OSS		-40	+75	=22	+49	-13	+25	+39	=19	+38	6	36,5
17	Ragnar Opsahl, 1911		=22	+47	+32	-19	=40	=39	+50	+35	=05	6	36,0

18 Ø Brunvoll Molde 5½ 19 B Hammerstad Asker 5½ 20 H I Kongevold Moss 5½ 21 O Eriksfallet Sørums 5½ 22 T Røtvold Kirkenes 5½ 23 A Sjursen Bergen 5½ 24 K Sagen Asker 5½ 25 K Valle ASKO 5½ 26 R Hollås Steinkjer 5½ 27 L Bjornes Kr sand 5½ 28 T A Ramstad OSS 5½ 29 D Bendixen Moss 5 30 R Rasmussen Sørums 5 31 H Aukrust Ski 5 32 E Skårås Elverum 5 33 E Fløtten Kirkenes 5 34 A Bjerring Stovner 5 35 F Carlsen Trondhjems 5 36 L Edvardsen Drammen 5 37 T Larsen Kirkenes 5 38 R Skjold Tempo 5 39 R Granum Hønefoss 4½ 40 R Moe Ski 4½ 41 H A Carlsen Asker 4½ 42 A Mannerud Eidsvoll 4½ 43 S Johansen Stjernen 4½ 44 S Sandnes Stord 4½ 45 O Fredriksen Fnatt 4½ 46 R Michelsen OSS 4½ 47 A A Malde Stavanger 4½ 48 O Fystro Stjernen 4½ 49 Ø Wold Gjøvik 4½ 50 T I Bratteteig Bergen 4½ 51 B E Belstad Lillestrøm 4½ 52 B H Olsen Stjernen 4 53 Y Dyvi OSS 4 54 L Andersen Stjernen 4 55 K Jacobsen Tromsø 4 56 G Kirkesola Kr sand 4 57 K Dahlen Fnatt 4 58 G Lindberg- et Sørums 4 59 A Eriksfallet Sørums 4 60 S Olsen Stjernen 4 61 A Espetveit Gand-

dal 4 62 K Bendixen Moss 4 63 F Johansen Halden 3½ 64 F Andersen Horten 3½ 65 Ø Løken Nordstrand 3½ 66 G Østerhus Evje 3½ 67 S Skjønberg IØS 3½ 68 J Dahlgren Sarpsborg 3½ 69 E Mickelson Stange 3½ 70 M Nygård IØS 3½ 71 T Tannås Asker 3½ 72 K Randaberg Randaberg 3 73 T Solberg Strømmen 3 74 S Sundbakk Skien 3 75 H Grimstad Fauske 3 76 K Erstad 1911 3 77 Ø Magnussen Asker 3 78 M Omholt-Jenssen OSS 3 79 I Olsen Arbeidernes 2½ 80 J Sandnes Stjernen 2½ 81 I Edvardsen Hønefoss 2½ 82 E Berntzen Strømmen 2 83 L Thorsen Asker 2 84 F Syversen Asker 1½ 85 P Schjønby Gjøvik 1½ 86 E Tenold Eidsvoll 1½ 87 O Akre Asker 1

Skal man dømme etter applausen ved premieutdelingen, fikk vi her NM's mest populære vinner. Og Mary Klingen (bildet t.h.) var helt suveren, - hun var faktisk nærmere 9 poeng enn 7½ og befant seg aldri i tapsfare. Belønningen ble førstepris, en Elo-fremgang på ca. 100 poeng og soleklar førsteplass på kvinnes ratingliste. Spesielt det siste var nok vår mangeårige landslags-spiller fornøyd med. Nå kan ingen betvile at hun stadig er vårt beste kort på spinnesen.

Som kl. I tildels ble ASKO-dominert, satte SK Stjernen sitt preg på denne klassen. Av de syv som rykket opp var tre fra denne klubben.

18-trekks spilleren

Martin Schølseth, Kirkenes var stadig å se, - alle andre steder enn i klasse II hvor han vitterlig deltok. Dette vakte vår nysgjerrighet, og vi fant å måtte spørre hva dette kom av. - Henger det sammen med din stilling i SAS at du bare "flyr" rundt her, og aldri spiller sjakk?

- Visse prinsipper må man ha i dette spillet. Og et av mine er at jeg aldri spiller mer enn 18 trekk. Så jeg er alltid fort ferdig med partiet. - Men du kan da ikke avgjøre alle partier etter bare 18 trekk? - Først ofrer jeg et par bønder. Da blir motstanderen alltid nervøs og begynner famlende å spille i forsvar - selv om han skulle ha avgjørende motangrep mot min hullete stilling. Jeg er bare ute etter kongen; matt er min eneste interesse i sjakk. Etter 18 trekk er han enten ferdig, eller jeg tilbyr remis.

- Om han nå ikke tar imot dette generose tilbud?

- Da spiller jeg et par trekk til før jeg gir meg.

- Mens du er en svoren gambitspiller, sitter sammen din inne og flytter b3,

c3, d3, Sf3, Lb2 og alt det der. Ep-let faller sannelig langt fra stammen?

- Ja, det er håpløst. Fortvilt har jeg prøvd å lære ham litt åpningsteori, men han nekter å se på mine varianter i Göring-gambit. Nei, Jansson er min favoritt blant juniorene. Han pusher bøndene og er ikke smålig når det gjelder materiellet.

- Hva tenker du på når du hører ord som "posisjon" og "hengeparti"?

- Huffameg. Nei, vi som spiller i turistklassen har et avslappet og behagelig forhold til sjakk. Og det er vi som finansierer sjakken og backer opp om toppspillerne, husk det. Det er på vårt nivå bredden skapes, og det er vi som sørger for deltagerrekord.

- Og neste år blir det 1000 spillere i Kirkenes?

- Legg merke til at Kirkenes SK har 26 medlemmer, hvorav 13 er med i NM i år. Vi oppfordrer alle klubber i landet til å gjøre det samme neste år - halvparten med i NM. Og da skulle det totale deltagertall bli 15-1600. Velkommen til Kirkenes i 1981!

KLASSE III

1	Jan T Moholt, Larvik	+71 +16 +04 +63 +05 +15 =03 +06 =02	8	44,5
2	Roy Drange Hansen, Eiker	+64 +25 +32 -05 =03 +24 +08 +31 =01	7	43,0
3	Erik Lunder, Bergen	=50 +75 +48 +35 =02 +23 =01 +07 =04	7	41,5
4	Arild Fetveit, Asker	+11 +12 -01 +55 +21 =10 =15 +29 =03	6½	44,0
5	Øyvind Bjordal, Stord	+23 +41 +17 +02 -01 +09 -06 =20 +15	6½	44,0
6	Jostein Tyvand, Kragerø	=38 +51 +49 =19 +16 +18 +05 -01 =10	6½	41,5
7	Jørgen Svendsen, Kirkenes	=54 -09 +44 +39 +29 +41 +26 -03 +31	6½	37,0
8	Arve Harestad, Randaberg	=68 +44 =47 =28 +34 +63 -02 +17 +20	6½	35,5
9	Lars Gylterud, Kongsvinger	=60 +07 +36 =24 +25 -05 +37 =15 =13	6	39,0
10	Geir Brobakken, Hamar	=51 =40 +78 =34 +30 =04 =18 +27 =06	6	37,5
11	Kåre Foss, Fnatt	-04 +66 -23 +59 -17 +38 +53 +45 +26	6	35,0
12	Erik Skyrud, Kongsvinger	+66 -04 +69 -18 =49 =33 +42 +24 +30	6	35,0
13	Sten Tronrud, Stovner	-25 =74 +51 -76 +68 +64 +28 +18 =09	6	32,0
14	Dag Rojahn, Kirkenes	=75 =50 =33 =49 -47 +48 +34 +25 +23	6	31,5

15 B Paulsen Asker 5½ 16 J Sidselrud Kongsvinger 5½ 17 J Jensen Sarpsborg 5½ 18 N Grotnes Tromsø 5½ 19 E Kopperdal Hinna 5½ 20 J Bergholdt Bodø 5½ 21 S Seljeseth Florø 5½ 22 T Nyen Asker 5½ 23 K Hansen Asker 5 24 T Gulliksen Stjernen 5 25 K Olsen Stjernen 5 26 R Aarthur Sandnes 5 27 E Evensberget Asker 5 28 T Bjørneng Hønefoss 5 29 M Wærstad Strømmen 5 30 P Brimsø Randaberg 5 31 R Kristiansen Stange 5 32 E Amundsen Lillestrøm 5 33 S Aasgaard Eidsvoll 5 34 J Trondsen Molde 4½ 35 J A Breistein Ski 4½ 36 K Jacobsen Kr sand 4½ 37 O J Larsen Stovner 4½ 38 J Stokke Konnerud 4½ 39 L Wærstad Strømmen 4½ 40 S Johansen Sarpsborg 4½ 41 E Ådnøy Stavanger 4½ 42 V Enoksen Mosjøen 4½ 43 C Lerfald Verdal 4½ 44 A Andersen Moss 4½ 45 G Takset Sørum 4½ 46 T Iversen Stovner 4½ 47 T Gulli Eidsvoll 4 48 T Sandvik Sandnes 4 49 T Reppen Stjernen 4 50 G Bahus Stange 4 51 E Tønning Fyllingsdalen 4 52 K P Jernberg Tromsø 4 53 T Solheim OSS 4 54 H Holst Asker 4 55 A Rørvik Tempo 4 56 H Haug Åsnes 4 57 B Vesthagen Stovner 4 58 Ø Lorentzen Stjørdal 4 59 H Berg Eidsvoll 4 60 R Storslett Tromsø 4 61 B Eeg 1911 4 62 O Vik-Strandli Eidsvoll 4 63 T Hansen Drammen 3½ 64 F Sandnes Stord 3½ 65 L T Kumle Sarpsborg 3½ 66 A Bjordal Sandnes 3½ 67 P Berger Fnatt 3½ 68 B Haugvik Trondhjem 3 69 B Rønbeck Ski 3 70 O Birkeland Kr sand 3 71 B Sparby Strømmen 3 72 K Claes Stjernen 3 73 I Berg-Johansen Tønsberg 3 74 H G Hagen Lunner 2½ 75 A Skjold Eidsvoll 2½ 76 M Sand Nordstrand 2½ 77 I Standal Volda 2½ 78 B A Olsen Kirkenes 2 79 O Larsen Fredrikstad 2 80 K Kristiansen Stovner 1½ 81 W Nilsen Ski 1

Vil ikke være «rød løper»

Vi tror Harry G. Hagen (bildet t.v.) taler på vegne av mange når han hilser de nye klassene i NM velkommen. Hagen spilte ifjor i kl. II, men fant nivået for hardt og bestemte seg for ikke å være med i NM mer. Men da den nye kl. III så dagens lys forandret han mening. For selvsagt har han lyst til å spille sjakk og Landsturneringen er en fin konkurranse å være med i. Men det er ikke artig å føle seg plassert i en klasse hvor man intet har å hente.
- Jeg liker ikke å "ligge på golvet som en rød løper", sier Hagen som bl.a. ikke har mye til overs for week-end turneringer der alle spiller i en og samme klasse.

Hagen var delegat ved årets kongress, og den viktigste saken var for ham å støtte Espelunds forslag om innføring av kl. IV. I likhet med mange av NSF's klubbmedlemmer er Hagen interessert i å starte i en større turnering hvert år. Til NSB forteller han at den annonserte "SjakkItalia" så forlokkende ut, og kanskje ikke ville bli særlig dyrere enn NM-uka. Men da Espelunds forslag gikk gjennom vurderte vår venn med nye øyne å ta turen til Kirkenes i 1981.

JUNIOR B

1	Reidar Simonsen, Sevland	1642 +81 +65 +02 +16 +05 +29 +06 =10 =04	8	43,5
2	Karle Stangeland, Sandnes	1538 +104 +89 -01 +30 =10 +21 +15 =05 +12	7	42,5
3	Svein Endresen, Levanger	1580 +76 +35 +07 -05 +48 +38 =11 =06 +10	7	41,5
4	Jan Sørgerjerd, Kragerø	1568 +82 -30 +63 +81 =31 +21 =11 =01	7	37,0
5	Dag Stene, "Tempo" Drammen	+70 +34 +09 +03 -01 =12 +16 =02 =06	6½	46,5
6	Tormod Løtveit, OSS	1537 +52 +106 +14 =15 +13 +08 -01 =03 =05	6½	46,0
7	Bror Thanke, Bøler	1490 +101 +17 -03 +32 +41 -11 +18 =08 =15	6½	41,0
8	Ulf V Henriksen, "Tempo"	1611 +88 =49 +43 +18 =12 -06 +22 =07 +24	6½	40,5
9	Ove Nilsen, Molde	1536 =77 +39 -05 +78 +23 =17 =33 +32 +20	6½	38,0
10	Trond Eikeland, Askøy	1600 +63 =64 +53 =31 =02 +19 +12 =01 -03	6	43,0
11	Arne M Midjo, Steinkjer	1528 +47 =32 =23 +84 +25 +07 =03 -04 =14	6	42,5
12	Tor Hugo Hauge, Haugesund	1580 +80 +36 +30 +20 =08 =05 -10 +17 -02	6	42,0
13	John Kvamme, Bergen	1708 +37 +44 -16 +49 -06 =66 =54 +70 +34	6	36,0
14	David Hilton, Askøy	1625 +71 +50 -06 =56 =66 =54 +36 +55 =11	6	35,5

15 F Ludvigsen Tempo 5½ 16 J P Tronds Bøler 5½ 17 Y Sjøtorp Bøler 5½ 18 N P Waage 1911 5½ 19 O K Svendsen Stjernen 5½ 20 I Kosberg Molde 5½ 21 J Stavik Molde 5½ 22 R Bjerkelund Kr sand 5½ 23 J-W Westly Sandnes 5½ 24 R Jørgensen Halden 5½ 25 H K Langsetmo Skien 5½ 26 A Godal Gjøvik 5½ 27 L Johansen OSS 5½ 28 H Hageland Evje 5½ 29 E Bremserud Bøler 5 30 M Eriksen Stjernen 5 31 E Gausel Stjernen 5 32 R Frøseth Steinkjer 5 33 K L Tangen Lillehammer 5 34 M Barge Tromsø 5 35 T Stangeland Ganddal 5 36 R Antonsen Risør 5 37 B Nistad Ålesund 5 38 F Christiansen Strømmen 5 39 G Hansen Narvik 5 40 K J Hjørnevik Haugesund 5 41 O Holmen Steinkjer 5 42 P Hjeltn-Hansen Trondhjem 5 43 K Flotve Sevland 5 44 Å O Brekke Bergen 5 45 T M Thorgersen Tempo 5 46 T Hammervoll Halden 5 47 I Abrahamsen Nittedal 5 48 J Paulsen Sandnes 4½ 49 L A Oldernes Vadsø 4½ 50 H Haveraaen Konnerud 4½ 51 M S Nilsen Stjernen 4½ 52 F W Larsen Hønefoss 4½ 53 R Mo Kr sand 4½ 54 I Moen Risør 4½ 55 R Boger 1911 4½ 56 S Dale Volda 4½ 57 S Johnsen Kongsvinger 4½ 58 J S Olsen Kragerø 4½ 59 S Guribye Horten 4½ 60 K Brattetveit Bergen 4½ 61 E Løken Nordstrand 4½ 62 H Olsen Kr sand 4 63 T Johansen Vadsø 4 64 A Øvrebotten Florø 4 65 J Teigen Lillehammer 4 66 T B Veggeberg Hinna 4 67 K A Gundersen Tempo 4 68 T Gimse Kongsvinger 4 69 T Johnsen Risør 4 70 P Bjørling OSS 4 71 P A Friedrich Asker 4 72 E Hofslie OSS 4 73 A Iversen Vardø 4 74 T Kristiansen Kr sand 4 75 A Sandvik Sandnes 4 76 U E Larsen Kirkenes 4 77 R Andersen Tempo 4 78 E Grøttum Bøler 4 79 B H Olsson Molde 4 80 J Glendrange OSS 4 81 G Gjermstad Levanger 3½ 82 A Olufsen Tempo 3½ 83 B M Braude Stovner 3½ 84 A Rug-sveen OSS 3½ 85 R A Corneliussen Asker 3½ 86 T Klausen Konnerud 3½ 87 J Rivli Bergen 3½ 88 P E Lilleeide Hønefoss 3½ 89 A Molde 3 90 T Sletnes Molde 3 91 E Rojahn Kirkenes 3 92 A Salte Sandnes 3 93 T Garsegg Ski 3 94 K Strømberg Levanger 3 95 P Espe Volda 3 96 J C Hansen Askøy 3 97 T Moen Risør 3 98 S H Fagerjord Mo 3 99 P Baggethun Gjøvik 3 100 F Finnøy Molde 2½ 101 K Martinsen Lillestrøm 2½ 102 T Gramstad OSS 2½ 103 J I Olsen Stovner 2½ 104 E Næss Fredrikstad 2 105 G Malde Stavanger 1½ 106 K Strømfors OSS 1

Kongressen behandlet ifjor et forslag om å slå sammen jr. A og jr. B. Sentrale personer innen norsk ungdomssjakk talte for dette framlegget. I år ville en slik klasse fått 146 deltagere! Etter vår mening må problemstillingen snus på hodet: Bør ikke junior B på en eller annen måte splittes opp? Utviklingen i juniorsjakkens bredde går utrolig fort, og klassene vokser for hvert år. A-klassen, der Norgesmesteren kåres, bør holdes nede på 40-50 deltagere slik at en verdig mester kan kåres. Men nivå-forskjellen på topp og bunn i klasse B er nå temmelig

merkbar, og noe må gjøres. En mulighet er å innføre en "Kadett-klasser" i samsvar med de internasjonale benevelser, m.a.o. en aldersklasse for spillere mellom 15 og 17 år. Et annet alternativ er selvfølgelig å innføre jr. C ved å endre ratinggrensene. Spørsmålet om å holde et juniormesterskap avsondret fra Landsturneringen er også mer aktuelt enn noensinne. Ved å lage et slikt NM oppnår man bl.a.: 1) Øket spilletilbud. 2) Mer oppmerksomhet omkring juniorene. 3) Juniorene slipper "valget" mellom å spille i den

Reidar Simonsen, Sevland SK

seniorklasse ratingen tilsier eller i jr.klassen under NM, de kan plutselig delta begge steder.

Vi tar det for gitt at de nyvalgte Turneringskomiteen/Juniorkomiteen i NSFU tar disse saker opp til behandling. Tilbake til jr. B. Vinneren Reidar Simonsen var suveren. Med stoisk ro inntok han tidlig l.bordet, og der satt han urokkelig hele tiden. Partiene er preget av modenhet og soliditet, Simonsen var visst like usårbar som han så ut til. Neste år er Sevland-spilleren med og kjemper blant de beste. Med høy aktivitet i mellomtiden vil han utvilsomt klare den oppgaven med glans.

Karle Stangeland sørget for dobbeltseier til skolesjakkfylket. Heller ikke dette var uventet, han har tidligere vist gode takter i Lilleputtgruppen. Tredjeprisvinneren Svein Endresen var en interessant overraskelse. Men vi vet at nord-trønderne er i siget med juniorsjakken, og i Levanger SK har det vokst fram en fin gjeng av talenter. Endresen og Geir Gjermstad lager endog klubbavis, og selv om vi ikke har sett produktet (send oss et eksemplar, da gutter!) tror vi det er fin trening å lage en sådan.

Siste 7-poengsscorer Jan Sjørgjerd innfridde forventningene. Med sin iver og sine gode anlegg tror vi Kragerø-spilleren vil fortsette fremgangen også i kommende sesong. Stå på, Jan, NGP-turneringene øker spillestyrken!

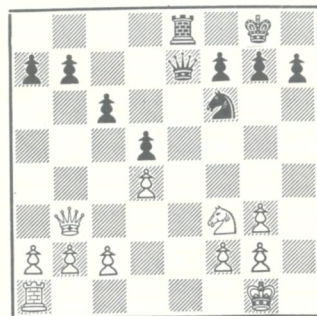
Med dette over til klassens peneste kombinasjon, utført av NM-debutanten Gunnar Hansen fra Gratangsbotn i Nord-

land. Det som skjer fra diagramstillingen kunne hvem som helst skryte av!

Hvit: Terje Garsegg, Ski
Svart: Gunnar Hansen, Narvik

FRANSK

1 e4 e6 2 d4 d5 3 exd5 exd5 4 Sf3 Sf6
5 Lg5 Ld6 6 Sc3 c6 7 Ld3 0-0 8 0-0
Lg4 9 Te1 Sbd7 10 Le2 Dc7 11 Lxf6 Sxf6
12 Se5 Lxe2 13 Txe2 Tfe8 14 Sf3 Txe2
15 Sxe2 Te8 16 Dd3 De7 17 Sg3 Lxg3 18
hxg3 De4 19 Db3 De7

Partier med avbyttevarianten i fransk er sjelden interessante, og dette partiet har hittil ikke vært noen unntagelse. Svart har spilt best, og har klar fordel. Han kontrollerer e-linja og kan vifte vekk en evt. springer på e5 med f7-f6. Derimot kan hvit aldri jage bort en svart springer på e4 med f2-f3 p.g.a. svakheten på g3. Den systematiske utnyttelse av posisjonsfordelen fikk verden aldri se, da hvits neste trekk er en stygg feil: 20 Te1? Etter 20 - Dronning vekk 21 Txe8 har hvit ingen problemer, men svart er klar til en elegant avstraffelse: 20 - Dxe1+ 21 Sxe1 Txe1+ 22 Kh2 Sg4+ 23 Kh3 Sxf2+ 24 Kh4 (24 Kh2 Th1 ≠) 24 - Te4+ 25 Kh5(?) 25 g4(!) tvinger i det minste svart til å vise ytterligere oppfinnsomhet: 25 - Txxg4+ 26 Kh5 f6! med truselen 27 - g6+ 28 Kh6 Th4 ≠ Nytteløst er 27 g3, da svart spiller 27 - g6+ 28 Kh6 Th4+ 29 gxh4 Sg4 ≠. Reddende dronningtrekk finnes heller ikke. Etter 25 Kg5 h6+ kan hvit velge mellom 26 Kf5 g6+ 27 Kf6 Te6 ≠ og 26 Kh5 Kh7 med ugardelig matt. Alt er tapt. 25 - g6+ 26 Kh6 Etter 26 Kg5 Kg7 truer svart med 27 - f6+, 27 - h6+ og 27 - Tg4+, i samtlige tilfelle med matt. 26 - Sg4+ 27 Kg5 h6+ 0-1 (28 Kh4 Sf2+ 29 g4 Txxg4 ≠)

Kommentarer: PeSt

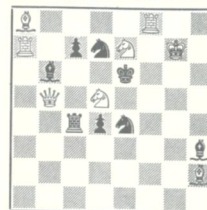
Problemisten

Redaktør: Nils G.G. van Dijk, Åsligrenda 66, 5095 Ulset.

Årsturneringer for 2- og 3-trekkere. Oppgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

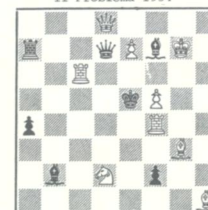

3099 G.H.Drese
Tijdsch. K.N.S.B 1931

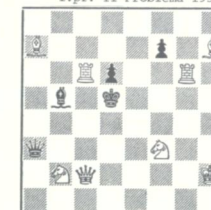
Matt i 2 trekk (Tema A)

3100 L.Loshinsky
Il Problema 1934

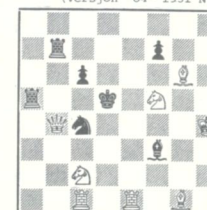
Matt i 2 trekk (Tema B)

3101 A.Bottacchi
l.pr. Il Problema 1932

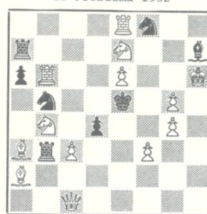
Matt i 2 trekk (Tema C)

3102 L.Isaev
(versjon "64" 1931 Nvd)

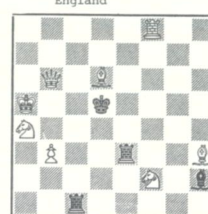
Matt i 2 trekk (Tema D)

3103 M.Barulin
Il Problema 1932

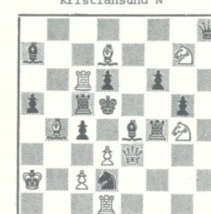
Matt i 2 trekk (Tema E)

3104 C.P.Sydenham
England

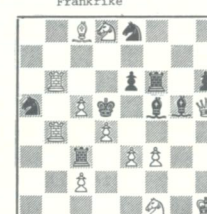
Matt i 2 trekk

3105 Bjarne Blikeng
Kristiansund N

Matt i 2 trekk

3106 C.Goumoudy
Frankrike

Matt i 3 trekk

OPPGAVENE IDAG

Temaene A-E

Disse temaene er basert på åpning/lukking av hvits linjer, enten av svart eller hvit, og ble presentert i artikler i "Il Problemas" av Barulin/Isaev i 1932. Kort beskrevet:

Tema A (se 3099): Svart lukker en linje for å hindre hvit i å lukke en annen. Løsning 1 Sf5 (truer 2 Sf4 ≠), svart hindrer ved å trekke til c5!

Tema B (se 3100): Svart åpner en linje og tillater derved hvit å lukke en annen. Løsning: 1 Tcc4, truer 2 Txf2 ≠. Dd7 åpner 4 ganger for hvit dame, og Lh1 kan interfereres.

Tema C (se 3101): Svart lukker en linje og skaper fluktfelt. Hvit nøytraliserer ved å åpne en annen linje. Løsning 1 Tb6, truer 2 Df5 ≠. Svart spiller til c3 og d3 med damen.

Tema D (se 3102): Svart lukker en linje. Hvit kan lukke en annen linje dersom han samtidig åpner en annen linje mot det felt både svart og hvit har

stengt av for. Løsning: 1 De7, truer 2 Lxf7 ≠. Svart spiller 1 - Sd6/Se5, som lukker for c5 resp. e4, så hvit må beregne med hvilken springer han gir matt på e3!

Tema E (se 3103): Svart åpner en linje mot ett av to felt som begge dekkes av en annen linje. Hvit kan lukke sistnevnte linje ved samtidig å åpne en linje mot det andre feltet. Løsning: 1 Dd2, truer 2 Dh2 ≠. Svart spiller 1 - Tb2/Bxc3. Svart og hvit åpner vekselvis mot d6 og e6.

Utover tema-eksemplene tar vi med tre original-bidrag. Jeg etterlyser flere gode norske bidrag! Heng i, godtfolk!

LØSNINGER (4-80)

3085 Larsen. 1 Sxf5. Halvbindinger.
3091 Grin. 1 Db7. Direkte og indirekte batterispill.
3092 Myrhaug. 1 Kg5, Dd8 2 De4 ≠. Hvit binder/friggjør. Svart friggjør/binder. Jeg kjenner kun én oppgave med 2 vari-

forts. s. 43

DET ÅPNE DANSKE 21-29/6

1 Christer Hartman, Sverige	7
2 Curt Hansen, Danmark	7
3 Markus Prepp, Sveits	6½
4 Morten Andersen, Danmark	6
5 Dennis Rej, Danmark	6
6 Carsten Pieper-Emden, BRD	5½
--	--
16 Petter Stigar, Norge	4½

Det er heldigvis nyttig å spille dårlige turneringer. Jeg vendte tilbake fra Danmark forholdsvis fattig på poeng, men (forhåpentligvis) rik på erfaringer og ideer. Så får det heller være at turneringen gikk skitt, selvom arrangørene hadde lagt alt utmerket til rette for spillerne. Særlig spillelokalene fortjener ros. (Det stod til alt overmål - et avgjort akseptabelt flygel (YAMAHA) i spillesalen!) Det var sørgelig at det ikke var flere nordmenn som deltok, turneringen var nemlig ÅPEN. Det hadde ikke danskene vært flinke nok til å gi beskjed om, men jeg fikk høre det av Svein Myreng (som deltok ifjor) og formidlet nyheten videre til NSFU som mente at saken burde undersøkes. Det ble med det.

Svensken Christer Hartman knep førsteplassen på kvalitet. Hartman er meget teoristerk, og er hva passende kan karakteriseres som et teorivrak. Dog forsvarer han en svensk rating i underkant av 2300. Denne styrken har han visstnok hatt et par år, og han regner ikke med å ha særlige utviklingsmuligheter.

Mine sjakklike prestasjoner var (heller ikke denne gang) noe å henge i juletreet, men det følgende parti er presentabelt:

Hvit: Morten Kaspersen, Danmark(2080)
Svart: Petter Stigar, Norge

FRANSK
1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sd2 c5 4 Sgf3 a6 Vanligere er 4 - Sc6 5 exd5 exd5 6 Lb5 Ld6. Hvit kan også spille 5 Lb5 direkte. 5 exd5 exd5 6 Le2! Jeg har mer til overs for 6 dxc5 Lxc5 7 Sb3. Et kjent parti Karpov-Vaganjan (Skopje 1976) fortsatte 7 - Lb6 8 Ld3 Se7 9 0-0 Sbc6 og kampen om d4 var i full gang etter 10 Tel Lg4 11 c3. Men løperen kan også gå til e7! Det mulig-

gjør bl.a. et raskt Sg8-f6-e4. Matulovic-Raicevic 1977 fortsatte 7 - Le7 8 h3 Sf6 (8 - Sc6 9 c3?! Sf6 10 Ld3 0-0 11 Lg5 Se4 12 Lxe7 Dxe7=, Stigar-Fenne korr. 78/79) 9 Ld3 0-0 10 0-0 Sc6 11 Lf4! Se4 med uklart spill. Etter f. eks. 6 c4 har svart ingen problemer etter 6 - Sf6! 7 Le2 Sc6 8 cxd5 Sxd5 9 0-0 cxd4 10 Sb3 Le7 (Encyclopediana). 6 - Sc6 6 - c4 går også an, da svart kan besvare 7 b3?! med 7 - b5. 7 0-0 cxd4 8 Tel Le7 9 Sb3 Sf6 10 Sbx4 sammenligner vi med Matulovic-Raicevic legger vi merke til at hvit har vært nødt til å sette en springer på d4, og at løperen står på e2 og ikke på d3 hvor den sannsynligvis bør stå. Ad hvits 10.trekk skal forøvrig bemerkes at 10 Sfxd4 med ideen 10 - 0-0 11 Sxc6 bxc6 12 Le3 for å blokkere bøndene var en annen mulighet. 10 - 0-0 11 c3?! Et sjablontrekk. Jeg foreslår 11 Ld3 eller kanskje 11 Lg5. 11 - Te8! 11 - Lg4? 12 Sxc6 bxc6 13 Sd4! 12 h3 12 Ld3 Lg4 13 h3 Sxd4 eller 13 Sf5 Se4 virker OK for svart. 12 - Se4 Med likt spill! Vi har foran oss en typestilling der kontrollen over e4 kompenserer den isolerte bonden. 13 Le3 Ld6 14 Db3 Sa5 15 Dc2 15 Dxd5? Lh2+. 15 - Df6 Etter 15 - Sc4 16 Lxc4 dxc4 har svart rettet ut bondestillingen og erobret løperparet, men 17 Tad1 gjør det vanskelig å fullføre utviklingen. 16 Ld3 Ld7 17 Tad1 Dg6 18 Kh1 Dh5 19 Dc1 Et merkelig trekk som fritok meg fra å regne på springersjakken på g3. 19 - Sc6 20 Kg1?? Total kollaps. 20 Lc2 holder balansen. 20 - Sxd4 21 Sxd4 Uansett hva hvit slår igjen med slår svart på h3.

TANNLEGENE

John B. Nilsen og Ove Lund

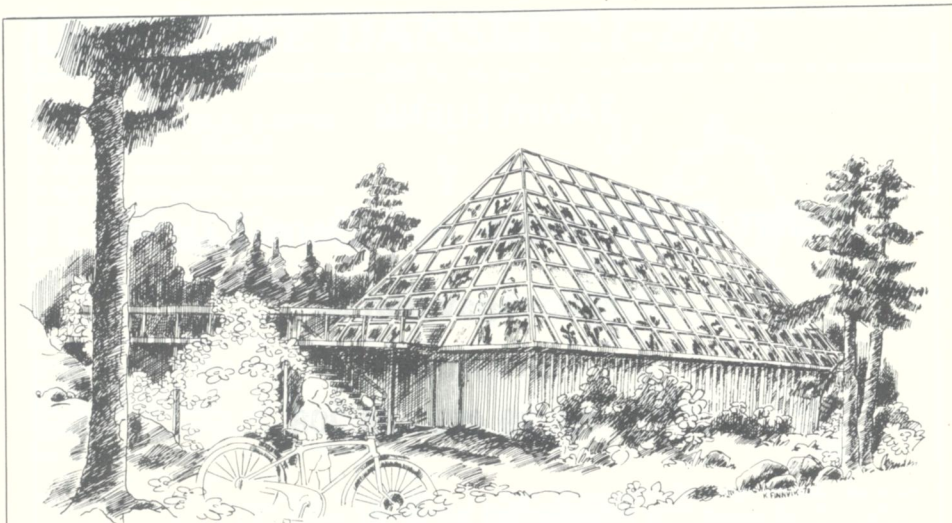
Hillevågsveien 56

STAVANGER

Tlf. 89 499 - 89 208

Kontortid kl. 8.30 - 15.30.
Tirsd. og torsd. til kl. 18.00.

Tenk på
Tryggheten i
Tide
STAVANGER
FORSIKRINGSSELSKAP AS

En dag vil kanskje huset ditt være sol-oppvarmet
-men idag må vi ha olje.

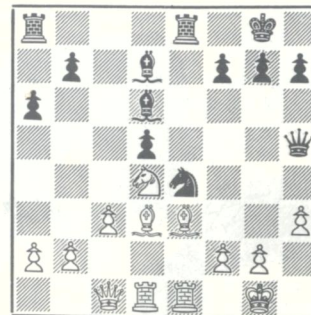
A/S Norske Shell

SJAKKVENNER!

Sjakkliteratur – såvel for begynneren som for mesteren finner du i vår spesialavdeling på Blindern. Stadig noe nytt. Engelsk, tysk og skandinavisk.

UB Universitets
bokhandelen

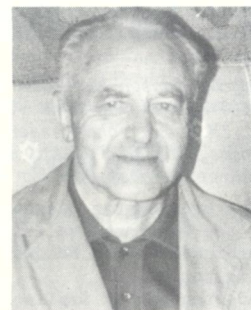
Postboks 307 Blindern, Oslo 3. Tlf. (02) 46 68 80

21 - Lxh3(!) 22 gxh3 Dxh3 23 Lf4 Taper
øyeblikkelig, men det finnes neppe no-
en redning. 23 f4 Dg3+ 24 Kf1 Lxf4 25
Te2 Dh3+ og 23 Lxe4 Lh2+ 24 Khl Txe4
levner ikke hvit meget håp. 23 - Dg4+
24 Lg3 Lxg3 25 Lxe4 Lf4+ 26 Lg2 Lxc1
0 - 1

Kommentarer: Petter Stigar

SJAKKENS VENNER

Kaare Olsen, ny formann i "SV"

Kaare Olsen, H. Håkonsonsvei 13, 2600 Lillehammer er blitt ny formann i Sjakkens Venner. Dermed er støtteorganisasjonen vår i de aller beste hender. Men "SV" trenger flere medlemmer. For kr. 50 pr. år kan DU være med å støtte norsk sjakks representasjon i utlandet. OL og mye annet står for døren!

Postgirokonto: 2 35 3431.

Sjakkens Venner selger brevkort, plakater, streamere, jakkemerker og T-skjorter. Skriv og be om prislister, eller se i NSb 4/80 side 26.

NM-BULLETTIN

Mangler du en eller flere bulletiner fra sommerens Landsturnering (NM) i Oslo?

Pris: 5 kroner pr. stk.
Samtlige 6 nummer for kr.
20,-. Porto tilkommer.

Bulletinene inneholder et vell av utvalgte partier fra alle klasser, kommentarer og annet. Et hyggelig og nyttig NM-minne som bestilles fra:

Oslo Schakselkap
Bogstadvn. 30
Oslo 3

Problemisten

fortsettelse fra s. 39

anter av dette vanskelige tema. Biløsning: 1 Kh7! og 1 DxD!

3093 Myhre. 1 b6. Kjenner dere igjen tema A!?

3094 Mathiassen. 1 Sd3. Fortsatt forsvar med Sh3.

3095 Larsen. 1 Sec5. Mattendring etter spill med Bd6.

3096 Grin. Tiltentk løsning: 1 Lxc6, - /Te3/Bb4, 2 Lf3/Lg2/Dc7+, men 1 - Tdl!

3097 Goumondy. 1 Tf5, - /Tcd5/Tdd5, 2 Da8/Bxd3/Te5+. Forsøk: 1 Txd3? m/mattendring strander på 1 - LxS!

3098 Kuligin. 1 De2, - /Kb7/Kxd5/Kxd7, 2 c8D/Da6/Dc4/De8+. Flott offer-spill med matbilder.

INTERNASJONAL PROBLEMSJAKK-TURNERING FOR LANDSLAG 1980 (WCCT)

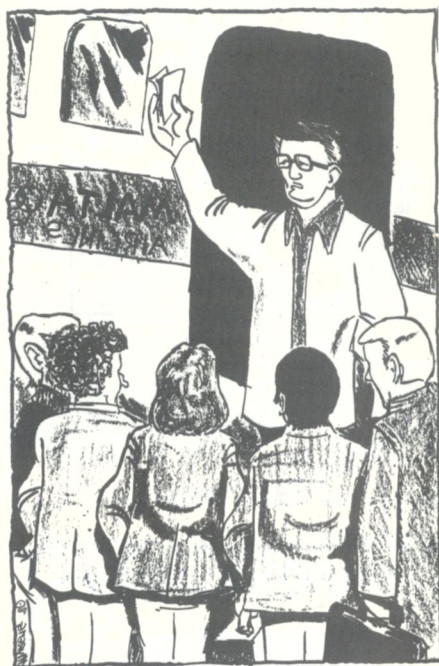
Store ting er på trappene, og spørsmålet er om lille Norge kan ha et ord med i laget! Vest-Tyskland arrangerer i år den tredje landslagsturnering for problemsjakk-komposisjoner. Hvert land utnevner en lagleder som mottar sitt lands komposisjoner til sortering, testing og utvalgelse. 10 aktuelle temaer er satt opp som basis, og lagleder Nils G.G. van Dijk plukker ut de to beste oppgavene av minst åtte av de ti forskjellige temaene. Disse bidrag utgjør Norges deltagelse. De 10 temaer med nærmere opplysninger fås fra Norsk Sjakkblads sentralredaksjon.

Ragnar Hoen:

OL-kvalifisering

Norgesmesterskapet i sjakk var i år tillagt en ny "vri" under den nye presidenten - nemlig at det også skulle telle som uttakningsturnering for OL, der de fire beste automatisk skulle bli kvalifisert. Det er tydeligvis ikke nok at vi ved landsturneringen skal kåre en norgesmester, men i tillegg vil forbundet markere seg ved å lage en slags "pakkeløsning" med OL-kvalifisering i én og samme turnering. Dette påfunnet av president Magnus Monsen bryter totalt med den praksis som tidligere forbundspresidenter har fulgt i samråd med sitt styre, nemlig det at når et OL-lag skal tas ut for å representere sitt land - skal dette landslag alltid bestå, i første omgang, med de beste spillere forbundet råder over i øyeblikket.

Det som nå er i ferd med å skje ved denne uverdige handling fra presidentens hånd, er at flere av landets beste spillere nå må sitte hjemme - fordi de ikke hadde anledning til å delta i NM-80. Dette er kvalifiserte spillere, som i kraft av sin spillestyrke og deltakelse i andre sterke turneringer i Norge har vist hva de står for. Hva forbundet måtte mene om sitt NM-arrangement er uinteressant, fordi forbundets handling i denne sak er så urettferdig at man vanskelig kan få sagt det på trykk. Det hele minner om diktat fra NSF's side som ved denne ukloke og lite gjennomtenkte handling vil presse de aktive elitespillere til å delta i forbundets turnering. Hvis dette er et signal for kommende NM bør presidenten - som øverste sjef for sjakk-Norge - ta en ekstra god titt på enkelte i sitt sittende styre, for om mulig å finne en synder som har forledet ham til å tro at dette er veien å gå. Hvis han ikke finner noen i sin umiddelbare nærhet, har presidenten ikke riktig skjont poenget med rettferdighetsprinsippet - nemlig at alle må vurderes etter sin prestasjon. Om han overser dette, bør han forstå at han ved sin handling setter seg ut over den oppgave han egentlig er satt til å passe. Det bør i så fall få kon-

President Magnus Monsen har bare to OL-billetter "til overs", og Arne Vinje Gulbrandsen, IM Svein Johannessen, IM Knut J. Helmers, IM Leif Øgaard og IM Terje Wibe lurer på hvem som får dem.

sekvenser for presidenten dersom han hadde tenkt seg at denne kvalifisering i forbindelse med NM skal inngå som vanlig rutine. Ettersom undertegnede er implisert i denne sak vil jeg også begrunne min harme mot presidenten og hans styre for den urett forbundet har lagt for dagen. Jeg hadde nemlig i år ingen anledning til å få fri (ferie) for å delta og KVALIFISERE MEG FOR OL-LAGET, da jeg de to siste årene har fått ferie under NM og også deltatt. Men heldigvis for meg gikk NM i Oslo. Og med forfall fra Øgaard og Gulbrandsen, slik at eliteklassen ble redusert fra 12 til 10 mann samt at dobbeltrundene ble sløyfet, la omstendighetene seg slik til rette at jeg kunne delta. Riktignok redusert fordi jeg jobbet hver dag inntil runden begynte, men min oppgave var jo kun å kvalifisere meg til de 4 som går til OL. Når dette er sagt vil jeg gjøre forbundet oppmerksom på at jeg anså meg selv som

sikker på årets OL-lag før denne utrolige kvalifisering kom meg forføre. Jeg var norgesmester i 1978 og i tillegg fikk jeg mitt 3. og siste napp i den internasjonale FIDE-tittelen ved den internasjonale påske-turneringen i Oslo i år. Disse to resultatene vil le normalt gitt meg en plass blant de 6 som skal representere Norge i Malta senere i år. Men ved en ny "vri" fra presidenten har man satt alle spille-regler til side. Ved en ikke-deltagelse fra min side hadde 5. mann i NM tatt min plass, og de 2 øvrige som skulle tas ut senere hadde neppe vært meg - fordi de 2 høyest rangerte spillere i øyeblikket er Helmers og Øgaard, og de er etter min mening selvsikre for OL-laget.

Til slutt vil jeg gjøre presidenten oppmerksom på en del momenter når beslutninger skal fattes på forbundsnivå, og som berører den utøvende sjakkspiller. Dette er noe han bør legge seg på hjertet neste gang en tilsvarende situasjon oppstår:

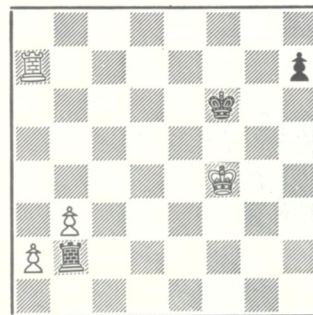
1) I NM har vi røkeforbud (handicap for røkere). Røkeforbud eksisterer ikke i internasjonale turneringer eller OL.

2) En kvalifisering skal legges slik til rette at alle deltakere stiller

Et «nytt» tårnsluttspill Ved IM John L. Watson

I Astoria Chess International (Hamar, mai 1980) oppsto i siste runde et meget interessant sluttspill mellom John Watson og Thomas Welin. Ettersom akkurat denne type tårnsluttspill ikke er behandlet i teoribøkene, kan Norsk Sjakkblad denne gang bringe en lærerik og original analyse ved den amerikanske IM John L. Watson.

Etter et vilt parti og to tidsnødsbøker oppsto dette sluttspillet.

Hvit: Thomas Welin Svart: John Watson

likt. Vi har en jobb som må skjøttes - fortsatt gis det kun 4 ukers ferie for lønnsinntakere. Og ikke minst - det er ikke alltid vi har ferie når NM spilles.

Man har også familie, og man skal kanskje på ferie sammen.

3) Vi har Elo-tallene som taler sitt tydelige språk og hvor man kan lese av spillerens egentlige spillestyrke.

4) Og til slutt må man ikke glemme at det arrangeres andre turneringer her hjemme enn NM i sjakk.

De som er klare for OL er disse:

HEIM - SANDE - MOEN - HOEN.

To mann tas ut senere og det vil stå mellom disse:

Helmers - ingen kommentarer.

Øgaard - ingen kommentarer.

Wibe - 1. bord i Argentina-OL.

Johannessen - OL-spiller i Argentina og 1.pr. Hamar 1980.

Gulbrandsen - Nr. 2 i NM-78 og -79. 1 IM-napp.

Poulsen - om han skulle komme på andre tanker?

Zwaig - heldigvis for forbundet er Arne Zwaig passiv i øyeblikket.

To av disse må UK bestemme seg for - vel bekomme!

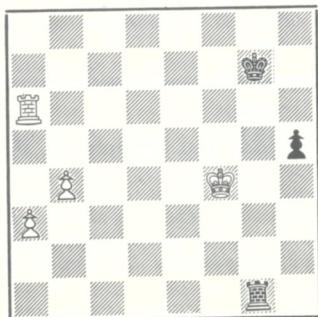
Vi tok her en halvtimes pause, men kun for å spise, så ingen av oss fikk analysert stillingen som viste seg å være meget lærerik.

For det første må jeg gjøre oppmerksom på at ingen av de sluttspillsbøker jeg kjenner så mye som nevner denne type sluttspill, skjont stillingen er "elementær" og må forekomme med en viss hyppighet på alle spilenivåer. Jeg har slått opp i Chéron, Smyslov og Löwenfish, Fine, Averbach og Hooper - ganske forgjeves. I de klassiske eksemplene med to forbundne fribønder mot én fiendtlig bonde på motsatt fløy finner vi at den ene av kongene hjelper bøndene frem, mens den andre befinner seg foran det fremadstigende bondepar. Tårnene manøvrerer rundt den

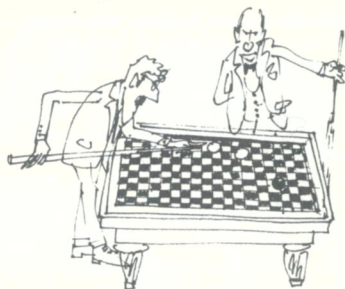
gjenværende bonden.

Ingen nevner tårn som henholdsvis støtter opp om og bremses de to bønder mens kongene befinner seg på den andre siden av brettet. Uansett, intuitivt føler man at hvit bør vinne. Det var i det minste hva vi trodde da spillet ble gjenopptatt.

42 - Kg6 Tårntrekk tillater enten 43 b4 eller 43 Txx7, og 42 - Ke6 43 Kg5 vinner lett for hvit. 43 Ta4 Hvit spiller naturlig. Det er velkjent at ikke engang konge og tårn kan stoppe to sammenhengende fribønder når disse understøttes av et tårn, så hva kan vel gå galt her? Planen er enkel nok - 44 b4, 45 a3, 46 Ta5, 47 b5 etc... 43 - Tbl Eneste trekk, skaper avstand mellom tårnet og den hvite kongen. Bemerk at 43 - Tg2? er bortkastet p.g.a. 44 Kf3 og hvis 44 - Tgl? så 45 Tg4+. Også 43 - h5? 44 Ta6+ og 45 Kg5 skjærer seg. 44 b4 h5 Svarts eneste trumf. 45 Ta6+ 45 a3 Tgl fører til trekkomkastning, og 45 Kg3 (for å unngå avskjæring etter - Tgl) tillater svarts konge å komme fremover etter 45 - Tgl+ 46 Kh2 Tbl 47 a3 Kg5 45 - Kg7 46 a3 Tgl

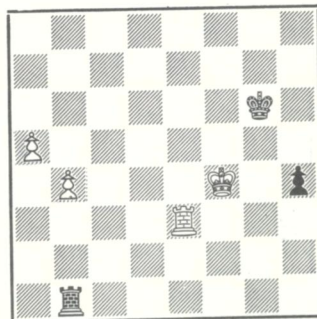

Nøkkellstillingen; den skulle da iallefall kunne oppstå fra et normalt tårnsluttspill? 47 Td6!? I hvert fall den riktige idéen. 47 a4? Tg4+ og 47 b5 h4 48 b6 h3 49 b7 Tbl bærer tydeligvis galt avsted, så tårnet trenger en ny kjøreplan. Men 47 Te6 er muligens nøyaktigere da svarts konge holdes vekk fra e-linja. Ipartiet må hvit bruke et ekstra tempo på dette, men svart må også kaste bort et tempo... 47 - h4 Etter 47 - Kf7 48 Td3 Ke6 vinner 49 Th3 Tal 50 Kg5 enkelt og greitt, da hvit spaserer med kongen over til dronningfløyen etter å ha spist svarts h-bonde. Likeledes vinner hvit etter 47 - Kf7 48 Td3 Kf6 (for å være i nær-

heten av dronningfløyen i tilfelle hvit spiller Tb3 og b5 etc.) 49 Th3 Tg4+ 50 Ke3 Kg5 51 b5 Ta4 52 Kd2 Kg4 53 Tb3 h4 54 b6 Ta8 55 Kc3 h3 56 Kb4 48 Td3 Kf6 Slik at 49 Tb3 kan møtes med 49 - Ke6 50 b5 Kd7 51 b6 Kc8 og svart holder lett remis. 49 Te3! Avskjærer kongen. 49 - Kg6! Poenget med 47 - h4. Nå strander det fristende 50 Tb3 på 50 - Kh5! 51 b5 Tg4+ 52 Ke5 (59 Kf3?? Tg3+) 52 - Tg3 og a-bonden faller. Svart har temmelig fantastiske ressurser i dette sluttspillet! 50 a4! Et vanskelig trekk med begge spillere i tidsnød. Ved siden av 50 Tb3? er 50 b5? Tf1+ og 51 - Tbl og 50 Ke5? Kg5 51 a4 (51 Kd6? Tg3) Tal 52 a5 Tbl etc. OK for svart. 50 - Tbl?? Panikk. Få runder tidligere hadde jeg tapt på tid i vinststilling mot Cummings idet jeg gjorde mitt 40. trekk. Livredd for at dette skulle skje igjen, spilte jeg for hurtig. Jeg registrerte 50 - Tal 51 a5 Tbl etc. og regnet det for likeverdig med 50 - Tbl, bortsett fra at hvits a-bonde stadig kunne flytte seg.

Analysediagram

Hvit trekker. Svart holder remis.

Men det stemmer ikke! (52 a6 h3 eller 52 Ke5 h3 holder remis.) Så 50 - Tal holder remis, f.eks. 51 a5 Tbl 52 Te6+ Kg7 53 Tb6 h3 etc. 51 b5

MAT I MJØNDALEN

— mange gode alternativ på ett sted:

- Gatekjøkken
- Kafé
- Middagsservering
- Pub — Grill
- Selskapslokaler
- Motelokaler
små og store

Vi leverer snitter, smørbrød, koldtbord, varmmat etter ønske.
— Ring oss! Nytt tlf. NB: 82 77 50.

APNINGSTID:
Kl. 10.00—22.00, lørdag og søndag kl. 10.00—21.00.

GRAND KAFÉ OG SELSKAPSKOKALER

(Bøndenes Hus) Torggt. 8 — Mjøndalen

Spis mere frukt

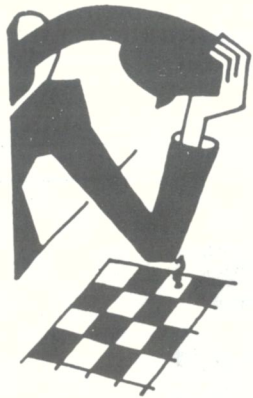
- det har du
godt av!

A-L GARTNERHALLEN

MAJORSTUENS SKOTØIHUS A/S
DAME - SKO - HERRE

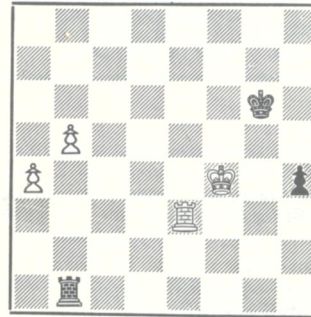

BØNDER,
LØPERE,
DRONNINGER...

TREKK TIL

Majorstuens
SKOTØIHUS A/S

Bogstadveien 31 — Tlf. 46 44 50
FOR SKOENE OG FØTTENES SKYLD...

51 - Tb4+ 52 Te4 Tb3 53 Ke5 Dermed er bøndene stoppet, men det er heller ingen bonde som henger hvis hvits tårn flytter seg. 53 - Kg5 Alltid ett tempo for lite, f.eks. 53 - h3 54 Kd5 Kg5 (54 - h2 55 Th4 Tb4 56 Txxh2) 55 Kc5 h2 56 Tel og hvit ofrer tårnet for bonden og vinner. 54 Kd6 h3 55 Kc5 Ta3 56 b6 h2 57 Tel Tidskontroll. Hvits seier var et faktum i dette trekk senere. Men 50 - Ta1 ville holdt remis, og det virker ikke som om hvit begikk noen virkelig feil etter 43 - Tbl. Vil det si at dette sluttspillet er teoretisk remis? I mange stillinger virker det slik, men i vårt parti kom hvit galt avsted. Tilbake til Diagram 1 :

Etter 42 - Kg6 er kanskje 43 Ta4(?) en feilaktig idé. Kan ikke hvit løpe med kongen til dronningfløyen og ofre tårnet for h-bonden? Vel, 43 Ke3 h5 44 Kd3 h4 45 Kc3 har et taktisk drawback: 45 - h3! medidéen 46 Kxb2 h2. Dette leder oss til forsøket 43 Ta6+. På 43 - Kh5 følger 44 Ke3 og vi kan tenke oss fortsettelsen 44 - Kg4 45 Kd3 h5 46 Kc3 Tf2 (46 - Tbl 47 Th6 h4 48 a4 h3 49 b4 Kg3 50 a5 h2 51 Kc4 og hvit kan ofre tårnet.) 47 a4 h4 48 Td6 fulgt av Td1 og hvit rekker å ofre på h-bonden. Så spørsmålet er om hvit har oppnådd noe vesentlig etter 43 Ta6+ Kg7. 44 Ke3 h5 45 Kd3 h4 etc. virker ikke, men hvit kan vende tilbake til planen som ble valgt i partiet med 44 Ta4! og svart må miste et kritisk tempo for å få spilt - h5, da 44 - h5 45 Kg5 eller 44 - Tg2 45 Kf3 ikke nytter. 44 Kg3 med hensikten 45 Ta4 vinner også nå. Så stillingen var altså vunnet for hvit, men bare i dette spesielle tilfelle. Vurderingen gjelder ikke nødvendigvis generelt. Eller tar jeg feil? Kanskje har hvit andre muligheter i 47. trekk? Uansett, for mitt vedkommende gjorde dette sluttspillet en meget dårlig turnering anstrengelsen verdt.

SJAKKUTSALGET

Fra ultimo august 1980 er vi flyttet til OSLO under adresse:

"Sjakkutsalget"
Briskebyveien 48
Oslo 2

telefoner: Arnold J. Eikrem, 02/56.79.10 med automatisk ordremottager.
Kaj Snorre Eikrem, 02/69.10.31 (Oslo Schakselkap's telefon).

Vi har et MEGET STORT utvalg i sjakkliteratur, -materieil, -premier og rekvisita.

Vi garanterer en langt raskere levering og bedre service enn tidligere!

Vår nye prisliste vil være klar de første dager av september. Denne inneholder også åtte sider med partier etc. fra Gausdal Chess International 1980.

"Sjakkutsalget" - alltid til din tjeneste!

Med hilsen
Arnold J. og Kaj Snorre Eikrem

norges grand prix 1979/80

MESTER

1 Øystein Hjertenes, Florø	65(5)
2 Arne Schjønby, Akademisk	61(4)
3 Knut J. Helmers, Stjernen	60(4)
4 Per Omtvedt, Sarpsborg	56(5)
5 Jahn Hanssen, Moss	50(5)
6 Arild Johansen, Horten	43(5)
7 Bjørn Heggheim, Arbeidernes	41(4)
8 Vidar Taksrud, Tempo	33(3)
9 Bernt Nordby, Fredrikstad	32(4)
10 Paul Johansen, Moss	29(5)

KLASSE I

1 Jahn Hanssen, Moss	84(6)
2 Paul Johansen, Moss	63(5)
3 Reidar Weierød, Horten	52(5)
4 Ragnar Edvardsen, Konnerud	52(5)
5 Gaute Lindgard, Ski	51(5)
6 Roar Elseth, OSS	42(3)
7 Erik Høidahl, Sarpsborg	37(3)
8 Einar Hamre, Drammen	36(3)
9 Jan Arne Bjørgvik, Moss	28(4)
10 Thor Støre, OSS	28(4)

KLASSE II

1 Berge Christiansen, Asker	68(4)
2 Tevje Ulsebøl, Tempo	60(5)
3 Ole Johan Ski, Asker	53(5)
4 Trond Solem, Ski	53(5)
5 Frank Melleby, Halden	44(5)
6 Hans Inge Kongevold, Moss	43(5)
7 Espen Agdestein, Asker	42(4)
8 Ivar Kosberg, Molde	41(5)
9 Sven Nordal, OSS	40(3)
10 Ove Nilsen, Molde	35(4)

KLASSE III

1 Trond Solem, Ski	82(5)
2 Tor Ånstad, OSS	74(6)
3 Ivar Kosberg, Molde	56(6)
4 Ove Nilsen, Molde	49(5)
5 Henrik Carlsen, Asker	40(4)
6 Raymond Boger, 1911	39(5)
7 Trond M. Thorgersen, Tempo	35(3)
8 Frode Ludvigsen, Tempo	34(3)
9 Erik Lie, Elverum	34(4)
10 Jan Sjørgjerd, Kragerø	32(4)

Arne Schjønby startet ikke i den siste GP-turneringen (Eidsvoll), og dermed var det Hjertenes som stakk av med 1.premien på 5000 blanke kroner.

NGP 1979/80 fikk en verdig vinner. La oss se på vinnerens plasseringer de 5 steder han deltok:

Florø GP 23-25/11 1979: 1.premie
 Årne Møre- og Romsd.m. 7-9/12: 3.premie
 Saga GP, Haugesund 18-20/1: 1.premie
 Astoria GP, Hamar 9-11/5: 2.premie
 Rosecupen GP, Molde 20-22/6: 4.premie
 Alt i alt spilte Hjertenes 30 GP-partier med 23½ poeng eller hele 78,3% uttelling! Bare ett parti tapte Hjertenes i løpet av de fem turneringer, og det kan selvfølgelig virke rart at vi bringer nettopp dette ene mislykkede spill fra Florø-spillerens hånd. Men vi synes partiet er ytterst interessant, og det samme mener Hjertenes selv som har kommentert det for NSB. Se selv hvor nære ved han var å gå ubeseiret gjennom Grand Prix-sesongen:

Rosecupen Grand Prix, 5.runde:

Hvit: Eivind Poulsson, Volda
 Svart: Øystein Hjertenes, Florø

BENKØ-GAMBIT

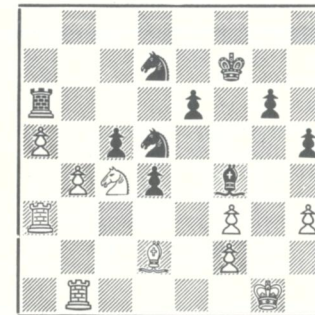
1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5

NGP-vinner 1979/80 Øystein Hjertenes.

e3 Sannsynligvis hvits beste fortsettelse, som krever skarpt motspill fra svarts side. De tradisjonelle oppstillingene går ikke for svart, da

hvit kan prøve å beholde bonden med a4, Db3 og Ta3, eventuelt Lc4. 5 - g6 6 Sc3 Lg7 7 Sf3 Andre muligheter er a4, Db3, e4, bxa6 og Sge2. 7 - 0-0 8 a4.Lb7 Svart kan også prøve 8 - e6 straks, f.eks. 9 bxa6?! Sxa6 10 Lc4 Sb4 11 0-0 exd5 12 Sxd5 Sfxd5 13 Lxd5 Tb8! med full utligning, Reinholt-Smetazan. 9 Le2 9 e4?! e6! 10 Lg5 exd5 11 exd5 h6 med fordel til svart - Informator. 9 - e6 10 dxe6 fxe6 11 0-0 d5 12 Dc2 Sbd7 13 bxa6 Lxa6 14 Lxa6 Txa6 15 e4 Db8 Svart har aktivt spill for bonden. 16 h3 Det truet Sg4 etterfulgt av Txf3! 16 - d4 17 Sb5 Sh5 18 Ta3! Db7 19 Tel Kh8 Unngår problemer i diagonalen a2-g8. 20 e5 Sf4 21 De4 Dxe4 22 Txe4 Sd5 23 Ld2! h6?! To avgjørende halvtrekk, hvit dekket det ubehagelige Sb4, og svart fortsetter for spekulativt. 24 Th4 h5 25 Te4! Svart håpet på 25 g4 som gir svart fordel i kompliserte varianter etter 25 - Sxe5. Faktisk går også 25 - Txf3. 25 - Kg8 26 Tel Tf5 27 Sd6 Txf3?! For optimistisk. Sikrere var 27 - Tf8 med truslene Tfa8 og Tfb8. 28 gxf3! Lxe5 29 Sc4 Lc7 Sjøl med kvalitet under har svart mest spill. 30 a5 Kf7 31 Tbl Lf4 32 b4? Bedre var 32 Lxf4. Nå får svart sjansen til et kvalitetsoffer nr. 2, med en svært interessant stilling.

32 - Lxd2! 33 b5 Txa5! 34 Sxa5 Lxa5 35 Txa5 S7b6 36 Tc1 c4 37 Kf1 Ke7?? Dobbelfeil. 1.Etter 37 - d3 går svarts bøndi i mål!! 2.I alle fall var kongetrekk til f6 bedre, nå taper svart et viktig tempo. Hvit hadde 5 og svart 2 minutter igjen ved det 37.trekk. 38 Ta6 d3 Feilaktig er nå den opprinnelige plan 38 - Kd6 pga. 39 Txc4! 39 Ke1 Kf6 40 Kd2 Ke5 Tidspøden er over, og Poulsson får tid til å finne den presise fortsettelse. 41 Tel+ Kd4 42 Te4+ Kc5 43 Txb6! Sxb6 44 Txe6 Sd5 45 b6! Sxb6 Hele tiden står det på ett tempo

i hvits favør. 46 Txc6 Sd5 47 Tg5 Kd4 48 Txb5 c3+ 49 Kd1! 49 Kc1 taper etter Sf4 med trusselen Se2, og 49 Ke1 taper etter Sf4 med trusselen Se2 og Sg2+. 49 - Sf4 50 Th8! Hvit taper etter 50 Th4 Ke5 51 Txf4 Kxf4 52 h4(!) Kxf3 53 h5 c2+ 54 Kd2 c1D+ 55 Kxcl Ke2!) 50 - Se2 51 Td8+ Kc4 52 Tc8+! Kd4 53 h4! Sg1 53 - c2+ 54 Kd2 c1D+ 55 Txcl og vinner. 54 h5 Sh3! Siste sjanse, men svart mangler fortsatt et lite tempo. 55 Td8+! Kc4 56 h6 Sxf2+ 57 Kc1! Ke1 taper etter Kb3! 57 - Sh3 58 h7 Sf4 59 Tc8+! Kb3 60 Txc3+! 1 - 0

Et svært interessant sluttspill, der fulldekkende kommentarer ville være for plasskrevende.

Kommentarer: Øystein Hjertenes

Tall og betraktninger

NGP-statistikken viser at det ble avholdt 27 turneringer i 1978/79 og 29 i 1979/80. Ifjor deltok 1322 spillere, i år 1536 - mao. en økning i deltagelsen på 214 starter eller 16,2%.

Langt de fleste "faste" turneringer er blitt mer populære i år enn i fjor. OSS' juleturnering samlet eksemplvis 68 spillere mot 46 året før, Gjøvik GP 62 mot 36 (klasseinndeling!) og Horten GP 71 mot 52. Ellers var Skien GP, som gikk av stabelen under junior-VM, en kjempesuksess med hele 101 deltagere. Turneringer som viser dalende oppslutning er - noe overraskende - det åpne NM i hurtigsjakk (fra 83 til 40) og det åpne NM på Gausdal (fra 153 til 131).

I en kommentar sier den nylig avtrøpene turneringssjef Fred Ellingsen: "Man kan trekke flere konklusjoner ut av disse tallene. Personlig er jeg mest tilbøyelig til å betrakte disse i forhold til klagen om at NGP "øtelegger" klubbmiljøene. Naturligvis vil folk velge de tilbudene som er best. Det er derfor min personlige overbevisning at det ikke løser noen problemer å redusere antall GP-turneringer. Tvert om synes jeg det er fint at vi får inn en ny faktor i norsk sjakk som kan "skremme opp" de enkelte klubbstyrene. På denne måten tvinger man mange av disse ut av "den lange natten" og fram i lyset - hvor det arbeides for å skape noe bedre enn det som har vært. DET er norsk sjakk tjent med."

ROSECUPEN GRAND PRIX

20—22/6

1 Eivind Poulsson, Volda	2336	+19	+10	+16	=02	+04	=03	5	21,0
2 Knut J Helmers, Stjernen	2478	+23	+09	+18	=01	=03	+06	5	20,5
3 Dag Orseth, Brugata	2117	+31	+08	+17	=06	=02	=01	4½	21,0
4 Øystein Hjertenes, Florø	2182	+21	+07	=06	+13	-01	+09	4½	20,5
5 Øystein Sande, Volda	2312	+40	=13	+20	+16	-06	+14	4½	17,0
6 Øystein Brekke, Brugata	2016	+36	+33	=04	=03	+05	-02	4	20,5
7 Peder Havskjær, Volda	1910	+15	-04	+19	+26	=14	=08	4	18,5
8 Guttorm Sindre, Florø	1731	+39	-03	+29	=11	+13	=07	4	18,5
9 Karl W Strand, Kr.sund	2031	+42	-02	+24	+17	+18	-04	4	18,5
10 Kjetil Strand, Arbeidernes	1987	+37	-01	+22	-18	+29	+17	4	16,5

11 E Vefring Florø 4 12 H Isachsen Molde 4 13 M Goddard Molde 3½ 14 L Nybrott Surnadal 3½ 15 O Nilsen Molde 3½ 16 T Ånstad OSS 3 17 I Kosberg Molde 3 18 L Prat Igualada 3 19 S Seljeseth Florø 3 20 J Stavik Molde 3 21 B Brunvoll Molde 3 22 B Sindre Florø 3 23 T Kristiansen Kr.sund 3 24 B H Olsson Molde 3 25 K Rye Molde 3 26 J Svensen Molde 3 27 J Trondsen Molde 3 28 I Olsen Arbeidernes 3 29 R Aarø Molde 2½ 30 B Kamsvåg Kr.sund 2½ 31 T O Myhre Arbeidernes 2½ 32 E Lervik Molde 2 33 N Grotnes Tromsø 2 34 S Dale Volda 2 35 P Espe Volda 2 36 I Standal Volda 2 37 H Olsen Kr.sund 2 38 S Vestad Molde 2 39 B Stavik Molde 1½ 40 S A Gjerde Florø 1 41 A O Johansen Florø 1 42 K Lyster Kr.sund ½

Det er visst alltid spesielt hyggelig å komme til Molde. Og gjensynet med NM-kantina ble igjen friskt og greit registrert av selve Romsdalshøvdingen Isach.

Også det sportslige ble såvidt i fylket. Vår mangeårige og sterke elitespiller Eivind Poulsson knep seieren i sin avskjedsturnering før tilbakeflyt-

ting til Oslotraktene, og han fikk samtidig antydning at godformen er i anmarsj. Sluttspillet mot Hjertenes var med kjent presisjon, og han lyktes i å nøytralisere Helmers med svart.

Et fint Voldaresultat gjorde veteranen Peder Havskjær i sitt populære comeback, og det ga førstepris i klasse I.

ØB

EIDSVOLL GRAND PRIX

27—29/6

Klasse Mester + 1:

1 Knut J Helmers	Stjernen	2464	+06	+09	=04	+18	+02	4½
2 Steinar Lindblom	OSS	2187	+13	+10	+03	+08	-01	4
3 Bjørn Heggheim	OSS	2121	+22	+15	-02	+04	=05	3½
4 Bernt Nordby	Fredrikstad	2149	+25	+14	=01	-03	+13	3½
5 Erik Høidahl	Sarpsborg	1931	=12	+11	=08	+10	=03	3½
6 Per Omtvedt	Sarpsborg	2074	-01	+26	=11	+12	+17	3½
7 Geir Ivar Henriksen	Tempo	1777	=11	=12	+23	+09	=08	3½

8 J.Hanssen Moss 3 9 F.Ellingsen Moss 3 10 G.Lindgard Ski 3 11 J.F.Ørвик Tempo 2½ 12 O.Ristesund OSS 2½ 13 S.Rishovd Moss 2½ 14 A.Mundal ASKO 2½ 15 A.Lauvsnes Stavanger 2½ 16 T.G.Kristiansen Sarpsborg 2½ 17 T.Fyri OSS 2½ 18 K.Baadshaug Eidsvoll 2 19 L.Bråstein Sandnes 2 20 J.C.Harmens Eidsvoll 2 21 L.Onstad Moss 2 22 R.Andersen Stjernen 1½ 23 O.Christoffersen Stjernen 1 24 L.Kverndal Stjernen 1 25 J.Svenske Strømmen ½ 26 A.Melby OSS ½

Klasse 2 og 3:

1 Kaj Bendixen	Moss	1619	+24	+12	+21	+05	+03	5
2 Tormod Løtveit	OSS	1537	=04	+17	+22	+11	+07	4½
3 Trond Solem	Ski	1818	+06	+22	+14	+07	-01	4
4 Odd Martin Kvile	Eidsvoll	1715	=02	+15	+25	=14	+13	4

5 E.Gausel Stjernen 3½ 6 R.Boger 1911 3½ 7 H.Aukrust Ski 3 8 T.Edvardsen Hønefoss 3 9 T.Gulli Eidsvoll 3 10 H.Berg Eidsvoll 3 11 E.Mickelson Løten 3 12 K.Sjøbrend Elverum 3 13 D.Bendixen Moss 3 14 I.Edvardsen Hønefoss 2½ 15 V.Doknes

Eidsvoll 2½ 16 R.Granum Hønefoss 2½ 17 H.I.Kongevold Moss 2½ 18 A.Mannerud Eidsvoll 2½ 19 F.Melleby Halden 2½ 20 U.V.Henriksen Tempo 2 21 F.Henriksen Stjernen 2 22 R.Kristiansen Løten 2 23 Å.Fjellberg Sørum 2 24 G.Bahus Løten 2 25 J.K.Lund Ski 1½ 26 K.Brandt Eidsvoll 1½ 27 H.Hansen Sørum 1½ 28 J.Mannerud Eidsvoll 1½ 29 T.Halvorsen Eidsvoll 1½ 30 Ø.Tjernsmo Eidsvoll 1 31 S.Aasgaard Eidsvoll 1

Det idylliske Hurdalssjøen hotell var ramme om NGP-"finalen". Bortimot 60 spillere finpusset NM-formen, og IM Helmers sikret seg noen slanter. Partiet mot Lindblom i siste runde var knusende instruktivt. I en tilsynelat-

ende flat stilling trakk Helmers en og annen kanin opp av sin hatt, og i jevne stillinger vinner som kjent den som kan mest sjakk. Helgen forløp rolig - for enkelte visstnok i roligste laget.

Per Ofstad:

DITT TREKK

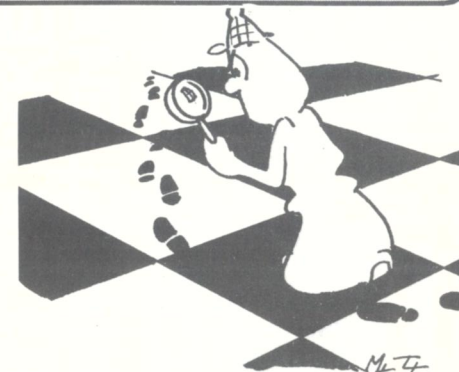
I en tid hvor sjakkens seriøsitet er kommet i bakgrunnen, og arenaen domineres av heseblesende popturneringer hvor Elo-poeng regnes ut med langt større presisjon enn spilllets egne varianter, er det behov for å anvende noe tid på å glede seg litt over sjakkens mangfoldighet. Denne spalten har derfor det siktemål å vise at det er en klar sammenheng mellom vakker sjakk og effektivt praktisk sjakk.

Per Ofstad

Denne gang vil jeg gi noen bemerkninger om den kritiske fase i partiet som oppstår når den ene spiller føler at han har fått taket på motstanderen og at stillingen betraktes som vunnet. Da faller ofte bemerkningen: "Det var det partiet, resten er bare teknikk". Imidlertid serverer ofte den samme spiller følgende svar når han senere blir spurt om hvordan partiet gikk: "Jeg hadde kjempestilling, men så "bukket" jeg".

Fordi sjakk er et spill for to, er det lurt å se litt på denne situasjonen fra den underlegne parts side. På et gitt tidspunkt føler han at han ikke klarer å gjennomføre sine planer, han må konsentrere seg om å demme opp for motstanderens aktiviteter.

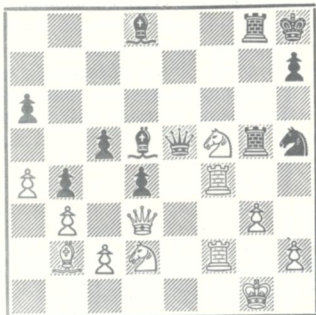
Partiet går da over i en fase hvor den overlegne part betrakter partiet som vunnet, mens den underlegne part ser på det som et spill hvor han har alt å vinne og ingenting å tape. Den overlegne part har fordel av å ha en objekktivt vunnet stilling, mens den underlegne part har fordel av å kunne gå inn i uklare komplikasjoner, ofte i

På jakt etter de vakre kombinasjoner...

forbindelse med materielle offer. Det psykologiske press blir stort på den overlegne part. Slapper denne av i den falske tro at en vunnet stilling er det samme som et poeng på tabellen, kommer ofte den omtalte bukk. Rådet til den overlegne part blir derfor: Slapp ikke av når stillingen synes vunnet, husk at da blir motstanderen særlig farlig.

Rådet til den underlegne part blir:
Mist ikke kampgløden, husk at motstanderen ikke vil like å gå inn i uklare stillinger. Vent ikke for lenge med å komplisere spillet. Underskriften "oppgitt" har aldri reddet noe parti, gå opp når alle ressurser er uttømt.
 Råd for begge spillere blir å sørge for at kombinasjonsevnen er godt oppøvet. Det finnes en rekke gode "kombinasjonssamlinger" på markedet. Prøv først å løse oppgavene fra diagrammet og få med alle variantene.

Tarrasch - Walbrodt
 Hastings 1895

Sort har bygget opp et kjempeangrep, men den gamle reven Tarrasch hadde kombinasjonsevnen godt utviklet, og vinner ved en fin kombinasjon. Stillingen fortjener analyse på brettet, gi deg selv god tid før du ser på løsningen.

LØSNING:
 Hadde Walbrodt i sitt forrige trekk spilt 33 - Sg7-e6; i stedet for 33 - Sg7-h5 ville utfallet av partiet kunne blitt annerledes. Nå skjedde 34 f4xd4; Sg5xg3 35 Sf5xg3 f5xg3+ 36 h2xg3 f8xg3+ 37 Kg1-f1; f3xg3 38 f4d4-g4; oppgitt 1 - 0.

BJØRN TILLER tok tredje og avgjørende napp i tittelen FIDE-mester ved turneringen på Gausdal i august. BERGE CHRISTIANSEN fikk 5 poeng på 11 runder i Cadet-VM i Le Havre.

TAKK FOR OSS! På vegne av redaksjonen i Norsk Sjakkblad og meg selv sier jeg takk for all hjelp og interesse med utgivelsen av nr. 1-5 1980. Undertegnede var engasjert kun for disse fem nummer, og redaktørstillingen står nå ubesatt.

hwh

Turnerings-informasjon

SS = Spillested
 PP = Pengepremier
 SA = Startavgift
 PI = Påmelding til og informasjon fra.
 HP = Helpensjon.

Sjusjøsjakken 1980 5-7/9. SS: Sjusjøen Fjellstue. 7r., 45min/spiller/parti. PI: Kaare Olsen, Håkon Håkonsensvei 13, 2600 Lillehammer tlf. 062/52283.

Graneturneringen 1980 19-21/9-80 SS: Vegset Kro&Motell, Trofors. 7r., 1t36m/40tr. osv. Opprop kl.15.30. PP:1.pr. kr.2000. SA:150/100. Innkv. på SS; kr.160 pr. dob.v. pr. døgn. PI: Åsmund Eivindsen, 8680 Trofors tlf. Trofors nr. 8(j), 49(p). NGP.

Det Åpne Rogalandsmesterskapet 19-21/9

Degerforstræffen 20-21/9. Damerturnering på Bruksgården, Degerfors, Sv. 7r., SA kr.10, kost&losji til selvkostpris. PI: Aksel Larsen, Stationsvågen 12A, 69300 Degerfors, Sverige. Tlf. 0586-431 71.

Osvald T Hansens Minneturnering 10-12/10. SS: Grand Hotell, Steinkjer. 6r., 1t36min/40tr osv. Opprop kl.18.30. PP: 1.pr. kr.1000. SA:120/60. PI: Roar Hollås, Einar Solstads vei 60, 7700 Steinkjer, el. Arne O Trana tlf. 077/63330(j). NGP.

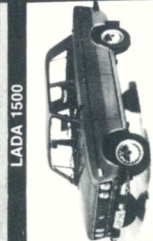
Indre Østfold Sjakkelskaps Grand Prix 17-19/10. 6r., 1t36min/40tr osv. Opprop kl.18.00. SS: Folkets Hus, Askim. SA: 100/50. PP: 1.pr. kr.1000. HP: Granheim Hotell kr.360. PI: Hans T Esbjerg, Parkveien 2, 1800 Askim tlf. 02/892110(j), 02/881174(p). NGP.

Buskerud Grand Prix 14-16/11. NGP.

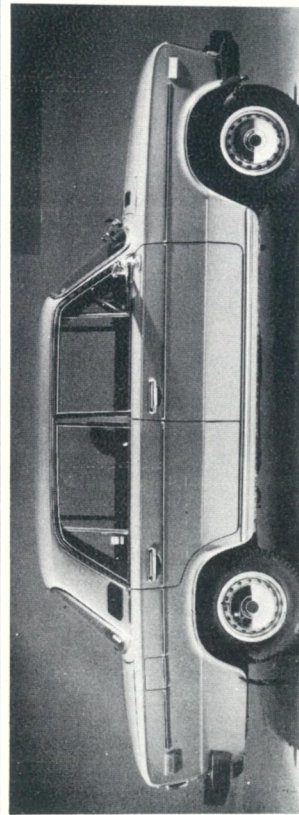
Sjakkolympiaden i Malta 20/11-7/12.

CHARTERTUR TIL MALTA? Det arbeides med en fellesnordisk turistreise til Malta i forbindelse med OL. Reisen vil være fra 1 - 8/12. Interesserte bes kontakte forbundskontoret v/turneringssjef Alf Øverås for nærmere informasjon.

Modellutvalg
 fra 35.000.-

LADA 1200
 LADA 1500
 LADA 1600
 LADA COMBI
 LADA 2121

Lada
DET ER IKKE SPART
PÅ ANNET ENN PRISEN!

LADA - ENESTE
BIL MED 2-ÅRS
FABRIKKGARANTI

A/S Auto-Rep.

3700 SKIEN
 TELEFON: 23 458

LADA ØKTE
SALGET MED
75% I 1979
 1979 ble et Lada-år! Med en salgsøkning på over 75% styrket Lada sin posisjon blant de mest solgte bilene i Norge. En prøvetur vil gi deg grunnen!

KONIELLA NORGE
 BILLAGS